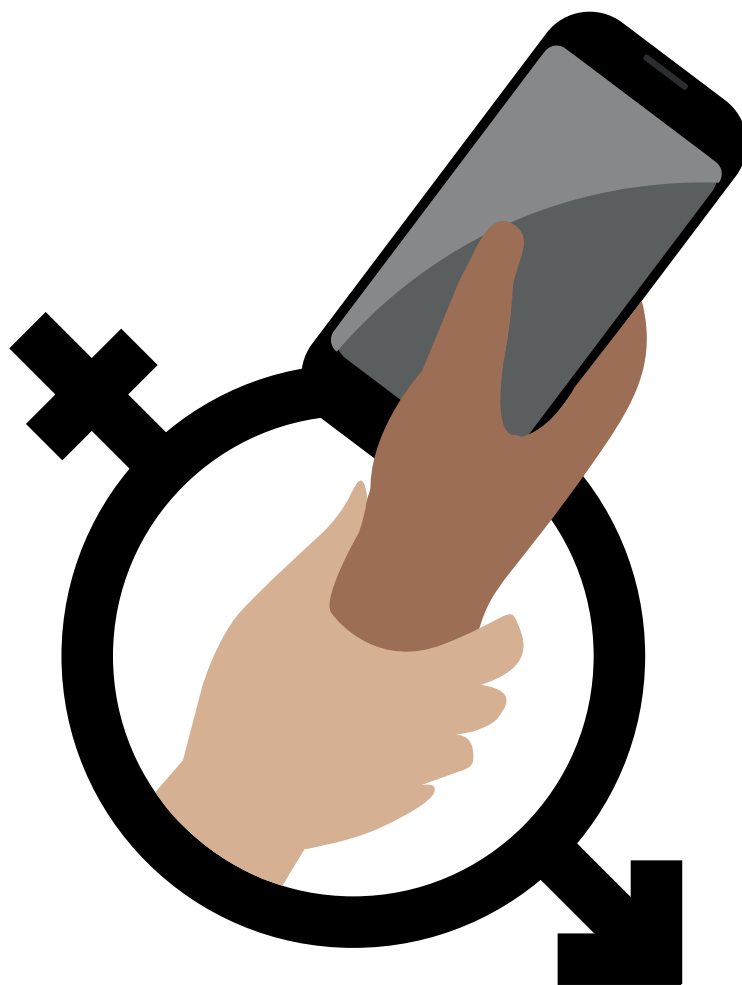

BACHELORPROJEKT
SOCIALVIDENSKAB
ROSKILDE UNIVERSITET

IDA MARIE NYLAND JENSEN
TRINE COSMUS NOBEL
VEJLEDER: KENNETH REINICKE

DEN DOBBELTE KRÆNKELSE

*– en undersøgelse af sammenhængen
mellem køn og unges opfattelser
af digitale sexkrænkelser*

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	4
2. Problemfelt	5
2.1. State of the art	5
3. Problemformulering	9
4. Teori	10
4.1. Bourdieu – Den maskuline dominans	10
4.2. Slut-shaming 2.0	13
4.3. Kritik af teori	14
5. Metode	16
5.1. Valg af metoder	16
5.2. Design & mixed methods	16
5.3. Surveymetode	17
5.6. Fokusgruppe	23
5.7. Kvalitativ analysestrategi	25
5.8. Videnskabsteoretiske overvejelser	26
6. Analyse	29
6.1. Analytisk introduktion	29
6.2. Respondentkøn som interaktionseffekt	31
6.3. Opfattelsen af kvinders seksualitet	33
6.4. Selvdisciplinering	39
6.5. Videredeling som maskulin praksis	43
6.6. De dominerendes dominans over dem selv	46
6.7. I kølvandet på #metoo og Umbrella-sagen – et problem i forandring eller forbedring?	49
7. Konklusion	54
8. Litteraturliste	55

Abstract

This study examines how perceptions of sharing of intimate pictures with and without consent can be understood on the basis of norms of femininity and masculinity. The study is based upon an integrated mixed methods design consisting of an experimental split sample vignette-based survey (n = 1860) and two focus groups with Danish high school students. It mainly uses the theory of masculine domination and related theoretical concepts put forward by Bourdieu, and the theory of slut-shaming 2.0 put forward by Van Royen, Poels, Vandebosch, and Walrave. It finds significantly different perceptions in youth depending on the gender of the abuser and victim. Female victims are perceived more negative than male ones, and it is expected that the abuse has a much bigger impact on their identity and social capital because they are evaluated on behalf of their exterior more than their male counterparts. It is also found that the doxic expectations embed themselves in womens' habitus, resulting in them exercising self-discipline by categorically rejecting the practice of sharing intimate images. Men are on the other hand expected to have a more laissez faire approach to the practice of sharing intimate images. For men, sharing of intimate images without consent is seen as a way to gain access to a social unity, and a tool to gain social and symbolic capital. On the other hand, men are also pressured in regard to adhering to stereotypical masculine norms of sexual behaviour. These tendencies are embedded in the habitus of the youth and expressed in spontaneous practice reflecting doxic expectations of masculinity and femininity. Lastly, the study examines how the perception is changing in the light of contemporary changes in the problem field, specifically the #MeToo-movement and the Umbrella-case.

Bilagsoversigt

1. Transskription af fokusgruppeinterview, mænd
2. Transskription af fokusgruppeinterview, kvinder
3. Transskription af kognitivt interview
4. Kvalitative kommentarer fra survey
5. Fokusgruppeguide
6. Teoretisk surveyguide
7. Survey
8. Mail til gymnasier
9. Vignetter
10. Beskrivelse af fokusgruppedeltagernes gymnasiums profil
11. Kodning af kvalitativt data
12. Systematisk litteraturreview & litteraturmatriks
13. Rens af data og præsentation af respondenter
14. Åbne spørgsmål i survey
15. SPSS-output
16. Statistiske tests

Forkortelser

VAIBUS: Videredeling af intime billeder uden samtykke

DAIB: Deling af billeder uden samtykke

IB: Intime billede

1. Indledning

I de seneste to årtier er der sket en massiv teknologisk udvikling, hvor det digitale er blevet en naturlig del af det moderne liv for især unge, der ofte bliver omtalt som digitalt indfødte. Udviklingen går i den grad stærkt, og der er sket meget, siden Arto – et socialt netværk for børn fra 10-årsalderen – åbnede i 1998. I 2004 åbnede Facebook, og i 2011 åbnede billeddelingstjenesten Snapchat. Facebook har i dag over 2,5 milliarder medlemmer, og på Snapchat bliver der sendt ca. 350-400 millioner billeder og beskeder om dagen. Og netop de unge topper statistikkerne for, hvem der bruger de sociale medier: Hele 82 % af unge mellem 16-24 år er på Facebook dagligt – for Snapchat er det 65 %, og for Instagram er det 56 % (Slots- og Kulturstyrelsen, 2018) – og tallene er sandsynligvis højere for dem under 16. Man kan i den grad sige, at unges liv også bliver levet digitalt. Men den digitale verden kan også være svær at navigere i. Dette projekt handler om en af de sværere og mere kontroversielle dele af digitalisering af især unges liv: For når alting bliver digitalt, gælder det også de aspekter, der er allermest intime. Vi har derfor valgt at arbejde med sammenhængen mellem normer for køn og opfattelsen af deling af intime billeder med og uden samtykke – for som Red Barnet og en række relevante aktører indleder en rapport om problemstillingen med: *“Intime billeder og film er hverdag i ungdomslivet”* (Red Barnet, 2016).

2. Problemfelt

2.1. *State of the art*

I dette afsnit vil vi præsentere det relevante forskning inden for det videnskabelige område. Præsentationen baserer sig på en række udvalgte studier, men vi har også udført en systematisk litteraturreview, der er vedhæftet i bilag 12. Her har vi også udarbejdet et matrix, der mere systematisk præsenterer en række af de mest centrale forskningsrapporter på baggrund af deres metode, konklusion osv. Vi kortlægger feltets forskning; særligt hvilke konsensusdannelser, der er dominerende, hvem der forsker i feltet, og om der er sket en særlig udvikling i det videnskabelige fokus på feltet. Afslutningsvis præsenterer vi vores videnshul. Forskning i feltet i Danmark er relativt begrænset, hvorfor vi primært præsenterer international forskning. Vi er imidlertid bevidste om, at der er forskel på problemstillingens omfang og karakter mellem lande, hvilket også er én af grundene til, at vi har valgt at arbejde med problemstillingen i en dansk kontekst.

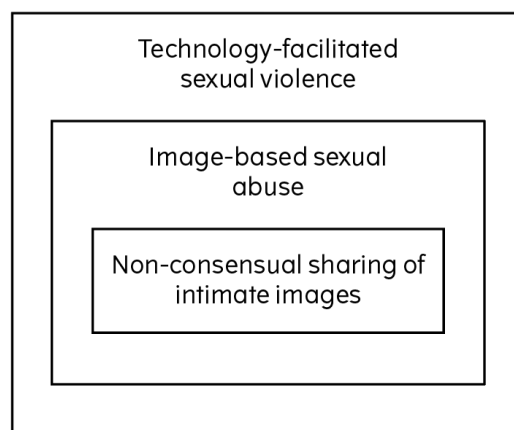
Først og fremmest vil vi præsentere de forskellige definitioner, der anvendes i litteraturen m.h.p. at præcisere, hvad vi arbejder med. Der er sket en udvikling i feltets definitioner af digitale krænkelser i og med, at der i litteraturen er skabt konsensus om, at nogle begreber er behæftede med negative konnotationer og kan konstruere forskningsobjektet på uheldig vis. Som det fremgår af vores systematiske litteraturreview, var revenge porn, altså hævnporno, det primære søgeord, der frembragte flest resultater¹. Dette skal ses i lyset af, at det netop var med undersøgelser af hævnporno, at dette relativt nye forskningsfeltet opstod. Stroud, mener, at hævnpornofænomenet startede i 2010, da en amerikansk mand startede den formodentligt første hævn pornoside, *IsAnyoneUp*. Hævnporno er en meget eksplicit og grov måde at udsætte nogen for VAIBUS: I tilfældet med *IsAnyoneUp* var der lagt flere tusinde personlige filer med intimt indhold op med tilhørende kontaktinformation på ofrene m.h.p. at ydmyge dem (Stroud, 2014, s. 170). Hævnporno har været genstand for adskillige centrale studier i problemfeltet: Hall & Hearn (2019) har foretaget en diskursanalyse af mænds beskrivelser og chat ifm. VAIBUS på en hævnporno-hjemmeside med brug af bl.a. begreber som hypermaskulinitet og male peer support-theory med referencer til Foucault og Butler. De finder, at kontrol, magt og seksualitet var de primære underliggende temaer. Desuden finder de, at victim blaming, altså

¹ Se mere i bilag 12.

bebrejdelse af ofret for den krænkelse, det har været udsat for, var en central forbindelse mellem alle indlæggene. Sammenfattende beskriver de indlæggene som såkaldte kompensatoriske maskulinitetshandlinger.

Imidlertid er der en strømning i litteraturen, der tilsiger, at man bør undgå at benytte porno som en del af definitionen af disse typer krænkelse. Således mener nogle forskere, at det at benytte porno som en del af definitionen af VAIBUS fordrer en forståelse af, at billederne er produceret som porno, som implicit gerne må videredistribueres (McGlynn, Rackley, & Houghton, 2017) og ikke som redskaber til en intim kommunikation.

Udover hævnporno findes tre overordnede definitioner, som er illustreret herunder. Figuren illustrerer, at den overordnede og bredeste definition er technology-facilitated sexual violence (Henry, Flynn, Powell, 2018; Henry & Flynn, 2019). Dette begreb dækker over alle former for seksuelle krænkelse faciliteret gennem teknologi inkl. uopfordrede seksuelle beskeder, stalking osv. Image-based sexual abuse er en af underkategorierne til technology-facilitated sexual violence og defineres af McGlynn et al. (2017, s. 547) som “*non-consensual creation and/or distribution of private sexual images*” og dækker således både over hævnporno, uønsket seksuelle optagelser, såkaldte dickpics og VAIBUS. Afslutningsvis benyttes non-consensual sharing of intimate images, dvs. VAIBUS. Denne definition giver plads til, at der ikke nødvendigvis er tale om eksplicit nøgenhed, men at billederne er produceret i et seksuelt regi.

Figur 1: Udvalgte definitioner i forskningslitteraturen

Et forhold, der er væsentligt for at forstå feltet, er den måde, digitale sexkrænkelser er blevet behandlet tidligere af både politi, retsvæsen og medier. Tidligere er der i høj grad blevet fokuseret på den såkaldt præventive del af digitale sexkrænkelser, der i mange år simpelthen opfattedes som at tale unge fra at sende IB (Holten, 2016, s. 18-19). Det var fx meget symptomatisk, da det australske parlamentet udgav kampagnevideoen *Meghan's*

Story,² der skulle advare unge mod DAIB. I videoen sender en ung kvinde et IB til en anden, hvorefter det bliver videredelt med klassen – og læreren. Kvinden bliver mødt af de andre elever og læreren med dømmende øjne og væmmelse, hvorefter videoen bliver afsluttet med ordene “*Think you know what happens to your images? Who will see them? How will they affect you? Think again.*” Albury & Crawford har analyseret netop denne video: I en artikel påpeger de, at netop de afsluttende linjer adresserer det eneste subjekt – det dig, der oprindeligt tog billedet. Derfor indskrives denne form for kampagnemateriale sig ifølge forskellige feministiske forskere i et udbredt narrativ, hvor kvinder bliver defineret ud fra deres risiko for seksuelle krænkelser, og hvor de samtidigt bliver gjort ansvarlige for at tage højde for denne risiko, altså en institutionaliseret form for victim-blaming (Albury & Crawford, 2012, s. 465). I Danmark er der også sket et skift i, hvordan myndigheder tager sig af denne type krænkelser: Holten beskriver bl. a., hvordan politiet fortalte, at hun slet ikke burde have taget billederne, og at de ikke kunne hjælpe, da hun blev udsat for VAIBUS (Holten, 2016, s. 18-19). I dag er der derimod i høj grad konsensus om, at myndigheders opgave er at forebygge videredelingen af billederne.

Sammenhængen mellem køn og DAIB er blevet undersøgt i flere studier. Den brede konsensus i den akademiske litteratur på området er, at de sociale konsekvenser for hhv. kvinder og mænd, der deler IB, er forskellige. Således finder Ringrose & Harvey (2015) fx, at det er udbredt for DAIB i England, at kvinder bliver ofre for forskellige negativ sociale sanktioner som udskamning, mens konsekvensen for mændene oftere er positive – fx at de bliver opfattet som seje eller får respekt. Ringrose & Harvey (2015, s. 205-206) påpeger, at den internationale litteratur på feltet er voksende, men at størstedelen er kvantitativt og undersøger, hvor stor forekomsten af DAIB og digitale sexkrænkelser er. Med inspiration i det har vi valgt at kombinere det kvantitative og kvalitative m.h.p. at undersøge, hvad denne forskel skyldes.

Der er lavet flere større surveyundersøgelser om udbredelsen af både digital intimitet som helhed og specifikt DAIB – både uden og med samtykke. I en rapport baseret på bl. a. Ungeprofilundersøgelsen 2016, finder VIVE, at ca. hver femte ung det seneste år har sendt et IB af sig selv (Dahl, Henze-Pedersen, Østergaard & Østergaard, s. 8). Desuden finder de, at 12 % af 13-17-årige drenge har udsat nogen for VAIBUS, mens det gælder 2 % af pigerne. Lige så finder de, at det oftere er drenge, der modtager IB, som personen på billedet ikke har givet samtykke til – her er der tale om 31 % af drengene, mens det for pigerne er 14 %. I undersøgelsen finder de endvidere, at de unge, omend de ikke mener, det er acceptabelt at udsætte nogen for VAIBUS, også har en tendens til at stille ofrene til ansvar og dømme dem (Dahl et al. 2018, s. 6). I en anden undersøgelse, der også

² Videoen kan ses her: <https://www.youtube.com/watch?v=bStezpLkxLc>.

baserer sig på et større survey med 915 unge i alderen 13-17, finder Red Barnet, at 6 % af de adspurgte har været udsat for VAIBUS indenfor det seneste år. Samtidig finder de, at 10 % af de adspurgte selv har udsat nogen for VAIBUS, og at 30 % har oplevet, at der er blevet taget seksuelle billeder eller video af andre i skjul. Samtidig har 11 % svaret, at de har taget et seksuelt billede af andre i smug i løbet af det seneste år (Red Barnet, 2018, s. 3).

Et centralt studie, der inddrager et kønsperspektiv ift. VAIBUS, er McGlynn et al. (2017), der perspektiver problemstillingen til Kellys begreb om seksualvoldens kontinuum. Studiet argumenterer for, at hævnporno bør ses i sammenhæng med de krænkelser, som størstedelen af kvinder vil opleve i deres liv; trusler, uønsket påtrængenhed, social kontrol, m.v. Pointen med Kellys koncept om seksualvoldens kontinuum er, at man ikke bør se isoleret på en seksuel krænkelse, men at det skal ses sammenhængende med alle de krænkelser, som kvinder oplever, for at få blik for, at det er en del af en større ulighedsstruktur. Flere feministiske sociologer har kritiseret Kelly for at afmægtiggøre kvinder ved at kalde dem ofre, men ifølge Kelly er det vigtigt at kunne identificere sig som et offer for også at kunne identificere sig som en overlever, hvorfor det kan bidrage til at bemægtige kvinder, der har været udsat for en krænkelse (Sørensen, 2013, s. 75).

Ud fra den videnskabelige litteratur vi har medtaget i projektet, mener vi, at vi udfylder et videnshul: Vi udfolder nogle af de perspektiver, der er blevet påpeget i feltet; nemlig kønsforskelle i opfattelser af ofre og kränkere – men vi gør det dels i en dansk kontekst, og dels er vores egentlige forskningsgenstand ikke selve forskellene, men derimod de bagvedliggende kønnede fænomener. Endvidere er det centralt for vores undersøgelse, at det forekommer i en kontekst, der er præget af store forandringer såsom en ny retspraksis på området og selvfølgelig #MeToo.

3. Problemformulering

Vi arbejder i projektet med følgende problemformulering:

- Hvordan kan unges opfattelser af deling og videredeling af intime billeder uden samtykke forstås på baggrund af normer for femininitet og maskulinitet?

Derudover arbejder vi med følgende arbejdsspørgsmål i led med besvarelsen af problemformuleringen:

- Hvilke overordnede mønstre kan ses ift. opfattelsen af deling og videredeling af intime billeder?
- Hvordan har forventninger og normer for femininitet og maskulinitet betydning for kønnede forskelle i opfattelsen af deling og videredeling af intime billeder?
- Hvilke konsekvenser har normer og maskulinitet og femininitet for unge mænd og kvinder i relation til problemstillingen?
- Hvordan afspejler opfattelsen af deling og videredeling af intime billeder forandringer i forståelsen af ligestilling, køn og intimitet?

4. Teori

4.1. Bourdieu – Den maskuline dominans

Det primære teoretiske afsæt i vores projektet er Bourdieu – særligt hans bog *Den maskuline dominans*, der med udgangspunkt i et større etnografisk studie i Algeriet afdækker, hvordan maskulin dominans påvirker og manifesterer sig i forskellige dele af samfundslivet. For at forstå hvordan den maskuline dominans udfolder sig, er det nødvendigt at forstå Bourdieus teoriapparat i øvrigt. Vi vil derfor i dette afsnit starte med en præsentation af de centrale begreber: habitus, felt, kapital og symbolsk vold, hvorefter vi vil gå mere i dybden med den maskuline dominans.

Ifølge Bourdieu må samfundet betragtes som en række mindre, relativt autonome om end forbundne dele – de såkaldte felter. Feltbegrebet er grundlæggende hos Bourdieu og udgør udgangspunktet for en række andre beslægtede begreber. På alle felter foregår en kamp om fordeling af magt og anerkendelse, der baserer sig på, hvad der er anerkendelsesværdigt på dette specifikke felt - feltets *doxa*. Doxa beskriver mere specifikt, hvad der af feltets individer fælles bliver opfattet som godt og dårligt; rigtigt og forkert (Järvinen, 2013, s. 378-379). Forventninger til mænd og kvinder relaterer altså til doxa, og det kan fx jf. et felts doxa være anerkendelsesgivende for mænd at gøre én ting, mens det kan virke direkte modsat for kvinder.

Direkte forbundet til både felt og doxa er Bourdieus kapitalbegreb. Bourdieu udpeger tre forskellige former for kapital. Kapital er de mobiliserbare menneskelige ressourcer, et individ besidder. Social kapital består grundlæggende af det mobiliserbare netværk, et individ har til rådighed og dækker samtidig over de muligheder, individet har i kraft af netværk og gruppetilhørsforhold. Økonomisk kapital kommer til udtryk gennem de genstande og symbolske goder, et individ ejer. Kulturel kapital består af individets kulturelle beherskelse, bl. a. evnen til at sætte sig ind i og forstå forskellige former for kunst eller litteratur – og samtidig at kunne begå sig i magtfeltet i samfundet (Järvinen, 2013, s. 372).

Hver kapitalform fremtræder institutionaliseret, kropsliggjort og materiel form. Den materielle kapital er udgjort af håndgribelige materielle objekter. I modsætning hertil består den institutionelle kapital af rettigheder og titler – fx uddannelse. Endeligt udgøres den kropsliggjorte kapital af kropsligt manifesterede tegn hos individet på den givne kapitalform. De forskellige former for kapital samt de former, de fremtræder i, er præsenteret herunder (Bourdieu, 1986).

Tabel 1: Kapitalformer

	Økonomisk kapital	Kulturel kapital	Social kapital
Materiel	<i>Penge, jord, ting</i>	<i>Bøger, kunst, instrumenter</i>	<i>Netværk</i>
Institutionel	<i>Ejendomsret</i>	<i>Uddannelses kvalifikationer</i>	<i>Titler</i>
Kropsliggjort	<i>Afstand til nødvendighed</i>	<i>Dispositioner i krop og tanke</i>	<i>Sociabilitet</i>

Pba. (Bourdieu, 1986; Järvinen, 2013)

Et andet centralt begreb hos Bourdieu er symbolsk kapital, som han sidestiller med anerkendelse (Bourdieu, 1999, s. 179). På forskellige felter foregår der en form for kamp om, hvilken form for kapital, der skal konstitueres som mest værdifuld og give anledning til mest magt. Den symbolske kapital er relateret til netop denne kamp. Den kan sidestilles med at opnå en social potent anerkendelse – et godt ry eller prestige (Järvinen, 2013, s. 372), dvs. en anerkendelse, der konkret kan bruges til at opnå noget for individet, der godt kan være uden materielt grundlag (Bourdieu, 1999, s. 179-180). Anerkendelse og miskreditering afhænger ikke nødvendigvis af et materielt grundlag, men nærmere af det rum af sociale relationer, feltet udgør. Kapitalbegrebet er især vigtigt for os m.h.p. at undersøge den symbolske kapital. Vi arbejder stort set udelukkende med social og symbolsk kapital, men imidlertid er det væsentligt at nævne, at økonomisk og kulturel kapital ikke er uvedkommende; når mænd gennem forskellige forhold bliver forfordelt i magtspelet, har det selvfølgelig også betydning for deres beholdning af økonomisk og kulturel kapital.

I forlængelse af symbolsk kapital er det centralt at nævne symbolsk vold. Symbolsk vold er en form for magtudøvelse i overført betydning, der har det særpræg, at subjektet, den udøves overfor, accepterer eller ligefrem hjælper til med udøvelsen af magt. Subjektet for magtudøvelsen og magtudøveren deler nemlig de kognitive anerkendelses- og handlingsdispositioner, og det betyder, at magtudøvelsen ikke bliver oplevet som magt og opleves som legitimt for subjektet (Järvinen, 2013, s. 376-377).

Et andet af Bourdieus centrale begreber er habitus, der ifølge Bourdieu er socialiseret subjektivitet (Bourdieu & Wacquant, 1992, s. 126). Mere konkret beskrives habitus som varige, tillærte handlingsdispositioner, der er strukturerende for handlinger, meninger og værdier, og således er det historien, der manifesterer sig i individet. Således mener Bourdieu, at den måde, vi er vokset op på, har stor betydning for netop holdninger, værdier og handlinger. Individets habitus gør det dermed tilbøjelig – men ikke determineret – til at handle eller tænke på en særlig måde. Selvom habitus er strukturerende, er den stadig foranderlig, om end det er en træg proces, hvis den

skal ændres (Rosenlund & Prieur, 2006, s. 121). Habitus er dermed en fysisk manifestering af den historiske kontekst, individet er socialiseret i – og således relaterer det sig til doxa (Järvinen, 2013, s. 372-374).

Essensen i den maskuline dominans er, at samfundet grundlæggende er androcentrisk, og at maskulin dominans og overlegenhed er symbolsk indlejret i stort set alle dele af samfundet – hvad enten det er seksualitet, kærlighed, arbejdsdeling eller endda i det fysiske rum. Bourdieu beskriver endvidere den maskuline dominans som en form for symbolsk vold, hvor de dominerede – kvinder – erfarer og erkender verden ud fra kategorier, der er konstrueret ud fra de dominerende – mænds – opfattelser af forholdet af dominans, hvorfor disse kategoriseringer fremstår som naturlige (Bourdieu, 1999, s. 42). Bourdieu beskriver endda maskulinitet som en form for adelighed (Bourdieu, 1999, s. 55), og magt som et maskulint kendetegn. Femininitet er derimod kendetegnet ved, at man bør undgå alle tegn på virilitet, og når en kvinde kaldes for meget feminin er det en symbolsk måde at fortælle hende på, at hun ikke har ret til magt (Bourdieu, 1999, s. 133).

Et af de nok mest centrale aspekter ved det maskuline dominans for vores projekt er, at kvinder konstant er subjekt for andres blik, og at de er konstrueret til at have brug for andres blik for at konstituere sig selv. Således konstruerer dominansforholdet kvinderne som objekter i symbolsk forstand, hvilket betyder, at de bliver ofre for en form for symbolsk afhængighed – de eksisterer for andre, og der er store forventninger til deres opførsel, som forventes at være stereotypt kvindelig; venlig, diskret, smilende og sympatiske. Bourdieu mener, at dette er en hengivenhed til mandlige forventninger (Bourdieu, 1999, s. 93).

Helt centralt er det for os, at Bourdieu beskriver, hvordan unge kvinder og mænd tænker elskov og kærlighed på forskellig vis: Af mænd tænkes det ofte jf. en eroblingslogik, der kommer til udtryk gennem praleri over de kvinder, de har ”erobret”. I forlængelse mener Bourdieu, at hele kønsakten af mænd opfattes som en dominans, hvor det handler om at komme til at besidde noget. I modsætning hertil, mener Bourdieu, at kvinder bliver socialiseret til i langt højere grad at se seksualiteten som mere intimt og følelsespræget (Bourdieu, 1999, s. 25). I forlængelse beskriver Bourdieu, at det at være ”en rigtig mand” bliver forbundet med virilitet, og at det er acceptabelt for mænd at have en seksualitet (Bourdieu, 1999, s. 17). I modsætning hertil er kvinders seksualitet konstitueret som hemmeligt, skamfuldt og tabuiseret (Bourdieu, 1999, s. 21). Når kvinder således udsættes for VAIBUS, er det altså en form for brud på den stereotype kvindelighed.

4.2. Slut-shaming 2.0

Udover Bourdieus teori om kapital, habitus, symbolsk vold og maskulin dominans, benytter vi også en række studier fra problemfeltet. De fleste vil vi løbende introducere i analyseafsnittet, men i dette afsnit præsenterer vi den mest væsentlige: Slut-shaming 2.0 af Van Royen, Poels, Vandebosch & Walrave. Det er værd at bemærke, at vi syntetiserer denne teori med Bourdieu, idet vi fx beskriver kønsperformanceforventninger ud fra et doxa-synspunkt.

Ifølge forfatterne stammer slut-shaming fra en stadig udbredt seksuel dobbeltstandard, hvor kvinder bliver udsat for forestillet eller ægte seksuel aktivitet, mens mænd belønnes for det. Grunden til at en kvinde bliver slut-shamet er således typisk, at hun har været "for seksuel", eller at hun har været udsat for et seksuelt overgreb. De påpeger dog også, at slut-shaming ikke altid er forbundet med individuel seksuel opførsel, men at den også ofte bliver påduttet kvinder, der ikke performer feminitet på den acceptable måde - den kan således være symbolsk. Således er det forventet af kvinder, at de skal leve op til et "kønsmanuskript", der fx fordrer, at kvinder bør være søde, beskedne og uskyldige. På denne måde er forfatternes opfattelse af slut-shaming meget lig Bourdieus konceptualisering af den konstruerede femininitet og maskulinitet samt doxa (Van Royen, Poels, Vandebosch & Walrave, 2018, s. 82-83).

Unge kvinder slut-shamer hinanden for at differentiere sig fra andre og manifestere sig selv som gode. Ifølge forfatterne er det mindre velundersøgt, hvorfor mænd slutshamer kvinder, men ofte fremføres en tese om, at mændene gennem slutshaming positionerer sig selv og egen maskulinitet overfor den pågældende kvinde og samtidig kontrollerer kvinders seksualitet. I forlængelse nævner de, at det at kontrollere en kvindes seksualitet afholder hende fra at have anden seksuel omgang og således være tro, hvilket er en vigtig kilde til maskulin status. Således er mænds slut-shaming af kvinder en måde at "*express and reconfirm the public and private positions of hegemonic masculinity within a heterosexualized gender order*" (Van Royen et al., 2018, s. 83).

Ifølge forfatterne er slut-shaming blevet mere udbredt med opkomsten af online sociale netværk. Her fremhæver de, at mænd og kvinder typisk fremstiller sig selv i tråd med dominerende kønsnormer for maskulinitet og feminitet – således portrætterer mænd sig selv som stærke og magtfulde, mens kvinder fremhæver fysisk skønhed og seksuel ledighed for at tilfredsstille mænd. Dette afstedkommer et dilemma, hvor kvinder skal balancere mellem at være sexede uden at være for sexede – noget der i øvrigt også kan siges, når det kommer til DAIB, da kvinder kan opleve at blive opfattet som "sippet", hvis de ikke deltager i DAIB (Van Royen et al., 2018, s. 84).

4.3. Kritik af teori

I forlængelse af vores teoretiske redegørelse er det centralt at knytte nogle kritiske kommentarer til særligt vores brug af Bourdieu. Derudover vil vi perspektivere til andre teoretiske fortolkninger af det nuværende samfund og forholdet mellem aktør og struktur.

Som nævnt anfører Bourdieu, at subjekter også har et råderum til at forandre de strukturer, de befinder sig i – omend det er en træg process, bl.a. fordi kapitalformerne bliver kropsliggjort i subjektet, og at forventninger bliver indlejret i deres habitus. Dog påpeger Järvinen (2013, s. 382), at det kan diskuteres, hvor godt det lykkes Bourdieu at indfange aktørernes handlingsrum i sin teori. Det kan indvendes, at habitusbegrebet indfanger, hvordan strukturer udgør subjekters mulighedsrum for valg, men det tydeliggøres ikke, hvordan subjekters handlinger også kan forme de bagvedliggende strukturer; hvordan kan en kønnet aktør fx ændre de bagvedliggende kønsstrukturer, når det er præget af såvel doxa som illusio - at kampen mellem sociale grupperinger er skjult og naturliggjort? Således kan man anfægte, at Bourdieu er en strukturchauvinist. Dette kan konkret betyde at vi undervurderer unges egen agens ift. at definere de strukturer, der er disponerende for kønsroller.

I den forbindelse er det relevant at referere til teoretikere, der har en anden udlægning af samfundets udvikling og graden af agens. Ifølge Giddens har den massive udvikling af massekommunikationsmidler og de afstedkomne øgede vidensressourcer bidraget til en reflektiv modernitet, hvor aktører ikke længere alene handler ud fra traditioner – fx behøver mænd og kvinder ikke længere at gifte sig. Således betragter Giddens agenten som kyndig og bevidst om de handlinger, de foretager sig – en praktisk bevidsthed – og bevæggrundene for, hvorfor de foretager sig dem – en diskursiv bevidsthed. På den måde efterlader Giddens aktørerne et større handlingsrum, og strukturer har således en langt mindre rolle end aktørerne ift. Bourdieu, hvor bagvedliggende strukturer i højere grad disponerer individet. Dertil kommer, at også intimiteten har forandret sig, og at samfundets hastige og indgribende forandringer har medvirket til en frisættelse af selvidentiteten og selvet, der nu aktivt kan vælge fremfor at være styret af traditionens bånd. Denne aftraditionalisering har gjort, at der opstår rene forhold mellem individer, hvor relationer ikke længere er styret af ydre forhold. Også seksualiteten er forandret og gjort "plastisk", da den er friset fra forplantningskravet og i højere grad bruges ifm. individers selvrealisering og derudover er blevet mere flydende.

Giddens teori om rene forhold og plastisk seksualitet i det senmoderne samfund er således et mere optimistisk syn på det senmoderne samfunds emancipatoriske potentiale, ligesom aktøren i højere grad frisættes for traditionens normer. Dette er også en teoretisk pointe, der kan udledes af Becks teori om risikosamfundet – Beck påpeger bl. a. at den stigende individualisering i samfundet betyder, at individet frigøres fra traditioner og endda sociale klasser, og at aktører selv kan definere deres normer, identitet og værdier (Giddens, 1992, s. 2; Beck, 1992, s. 20).

5. Metode

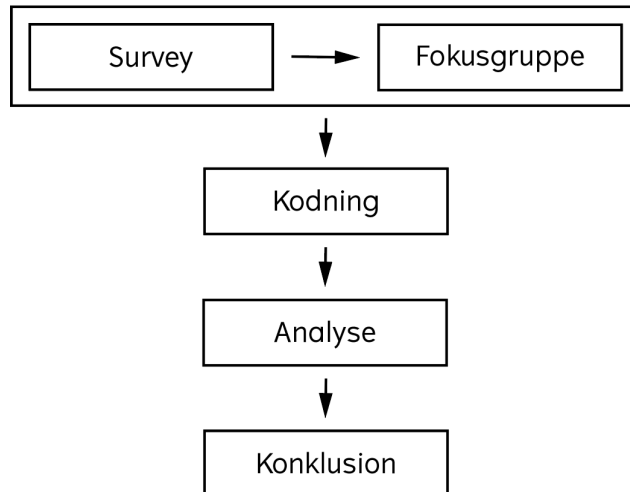
5.1. Valg af metoder

Vi benytter et mixed methods-design i undersøgelsen, og helt konkret har vi udført et eksperimentsurvey samt to fokusgrupper. Dette har vi valgt at gøre, fordi vi mener, denne tilgang kan styrke kvaliteten af de argumentationer, vi i vores analyse udfører: Der er således et dialektisk forhold mellem den kvantitative og kvalitative data,³ hvor vi især benytter den kvalitative data som ekstension af de kvantitative data fra surveyen. I de følgende afsnit vil vi præsentere de metodiske valg og overvejelser, der har knyttet sig til undersøgelsen.

5.2. Design & mixed methods

I nedenstående figur er designet af vores undersøgelse illustreret. Figuren viser, at vi udfører et sekventielt mixed methods-design (Frederiksen, 2014, s. 21). Vi har således først udsendt vores survey, hvorefter vi designede vores interviewguide til fokusgruppen med udgangspunkt i de foreløbige resultater fra surveyen. Således er der en relativt høj grad af designintegration. I forlængelse benytter vi en samlet kodning af alle de kvalitative dele af datamaterialet (se afsnit 5.7/bilag 14), og vi analyserer de forskellige dele af datamaterialet med en relativ høj grad af analyseintegration, idet vi lader konklusionerne være resultater af en dialektik mellem de forskellige datakilder.

³ Vi er bevidste om, at der findes et debat om brugen af *kvantitativ* og *kvalitativ*, specifikt, at modsætningen i dette ordpar er meningsløs, fordi man typisk kvantificerer såkaldt kvalitativ data, og at man ligeledes typisk beskriver kvaliteter i såkaldt kvantitative data (Abbott, 2004, s. 15; Frederiksen, 2014, s. 13). Således har vi også en del traditionelt kvalitativ data fra surveyen, men for nemhedens skyld benytter vi ordene.

Figur 2: Design af undersøgelsen

Vi har struktureret analysen således, at vi tager udgangspunkt i de kvantitative observationer fra surveyen, hvorefter vi lader de øvrige kvalitative data fra survey og fokusgrupperne fungere som en ekstension – en form for validitetstjek, der dog også giver os indsigt i, hvordan de fænomener, vi har observeret i surveyen, udspiller sig (Caillaud & Flick, 2017, s. 1).

5.3. Surveymetode

5.3.1. Design af survey

Udgangspunktet for designet af vores survey er vores teoretiske begreber samt vores problemformulering. Således er intentionen at undersøge, hvorvidt de teoretiske perspektiver empirisk kan erfares i dataet. Processen med at formulere konkrete spørgsmål er illustreret herunder. Vores survey er vedlagt i bilag 7, og surveyguiden, der viser den teoretiske operationalisering i spørgsmålene, er vedlagt i bilag 5.

Figur 3: Operationalisering af teori i survey

Vi har i surveyen designet en række spørgsmål, hvor respondenterne skal placere sig på en skala, der går mellem 7 punkter. Dette har vi gjort med udgangspunkt i en såkaldt likert-skala, der bl.a. kan bruges til at måle graden af enighed. Denne skala er brugbar, idet man hurtigt og enkelt kan spørge ind til mange forskellige ting. Vores Likert-skalaer er illustreret herunder med eksempler på spørgsmål, hvor de indgår.

Der vil blive tænkt dårligt om Sarah, fordi hendes nøgenbillede er blevet delt

Det er Sarahs egen skyld, at hendes nøgenbillede blev delt

Figur 4: Likert-skalaer

Vi har valgt likert-skalaer med 7 punkter, da vi kan benhandle disse som intervalskalerede variable (Hansen, 2012, s. 312).⁴ Vi har således både en midterkategori, der giver respondenterne mulighed for at give udtryk for en balanceret holdning, der er kombineret med en ved ikke-kategori for at skelne mellem dem, som ikke ved, hvad de mener, og dem som af forskellige årsager ligger i midten (Hansen, 2012, s. 314).

Vi har randomiseret vores likert-batterier for at undgå systematisk påvirkning, fx i form af at de første kategorier hyppigere bliver valgt (Hansen, 2012, s. 318).

5.5.2. Distributionsmetode

Vores survey baserer sig på en ikke-sandsynlighedsbaseret udvælgelse, da respondenterne selv har tilmeldt sig undersøgelsen, og den er således ikke repræsentativ. Da populationen i vores undersøgelse er udgjort af alle danske gymnasieelever, valgte vi at udsende mails til alle danske gymnasiers hovedmail.⁵ Mailen indeholdt en beskrivelse af vores undersøgelse, hvorefter vi havde skrevet en tekst, gymnasierne kunne videredistribuerer til eleverne med et link, hvor de kunne tilgå surveyen.⁶ Fordelen ved denne distributionsmetode er, at det er hurtigt og gratis – imidlertid giver metoden også anledning til, at der kan være et selv-selektionsbias i vores resultater (Hansen, 2012, s. 289-290).

5.5.3. Åbne spørgsmål

Udover de lukkede spørgsmål har vi valgt at inkludere en række åbne spørgsmål. Særligt for de åbne spørgsmål er, at de kan medvirke til at vende magtforholdet mellem vores respondenter og os som undersøgere, fordi det prisme, vi kigger gennem, bliver radikalt forandret. Samtidig giver det mulighed for en større detaljerighed i

⁴ Se forklaring på variabletyper i bilag 15.

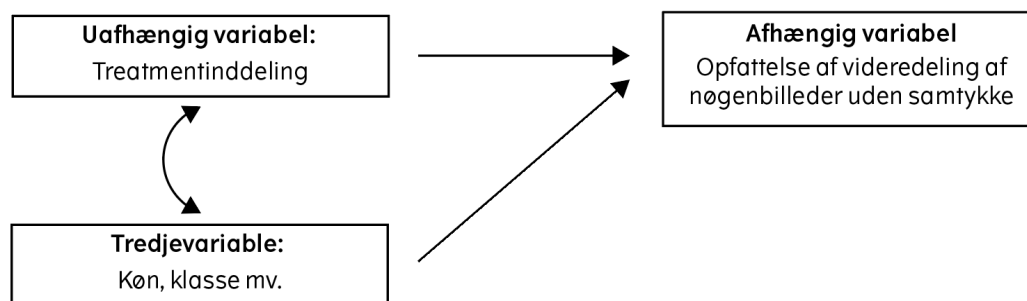
⁵ Vi trak alle danske gymnasiers mailadresser her: <https://bit.ly/2RPIS3y>.

⁶ Se bilag 8.

respondenternes svar, da de ikke er tvunget til at svare i overensstemmelse med snævert definerede kategorier (O’Cathain & Thomas, 2004, s. 4). Vi har vedhæftet vores overvejelser om åbne spørgsmål i bilag 14.

5.5.4. Eksperimentdesign

Vi har valgt at designe vores survey som et eksperiment, idet vi herigennem kan teste en effekt af en manipuleret uafhængig variabel på en afhængig variabel meget direkte (Andersen, Binderkrantz & Hansen, 2012, s. 76). Helt konkret betyder det, at vi har givet vores respondenter forskellige versioner af surveyen, hvilket vi vil udfolde i næste afsnit. Fordelen ved surveyeksperimentet er, at vi undgår spuriøsitet⁷, da tredjevariable for alle vignetter holdes konstant. Således sker der i surveyeksperimentet en indirekte kontrol for tredjevariable⁸, da vignetter variabelen ikke korrelerer med nogle variable, hvorfor vignetterne tilnærmelsesvis vil have samme karakteristika (Hariri, 2012, s. 196). Således er den uafhængige variabel eksogen. Samtidig er det værd at bemærke, at vi samtidig sikrer os, at den uafhængige variabel er før den afhængige, dvs. at retningen for sammenhængen er klar, fordi vi introducerer manipulationen før de afhængige variable.

Figur 5: Relationen mellem afhængig, uafhængig og tredjevariable⁹

Herudover påpeger Mullinix, Leeper, Druckman & Freese (2015, s. 122), at det generelt forholder sig sådan, at resultater fra surveyeksperimentet baseret på ikke-sandsynlighedsbaseret udvælgelse giver effektestimater, der kan sammenlignes med repræsentative samples.

5.5.5. Vignetmetode

Vi har valgt at bruge vignetmetoden i vores projekt. En vignet er ofte en fiktiv men realistisk beskrivelse af et fænomen, som respondenterne skal tage stilling til (Monrad & Ejrnæs, 2012, s. 13). Vi har valgt at bruge en split-

⁷ Spuriøse sammenhænge mellem to variable fremkommer, når der er en bagvedliggende tredjevariabel, der påvirker begge variable og således er den egentlige årsag til sammenhængen.

⁸ Kontrol for tredjevariabel er nødvendigt for at kunne vise, at en statistisk signifikans eller korrelation også er praktisk eller kausal.

⁹ Her repræsenterer en lige pil kausal sammenhæng, mens en buet pil repræsenterer fravær af kausal sammenhæng.

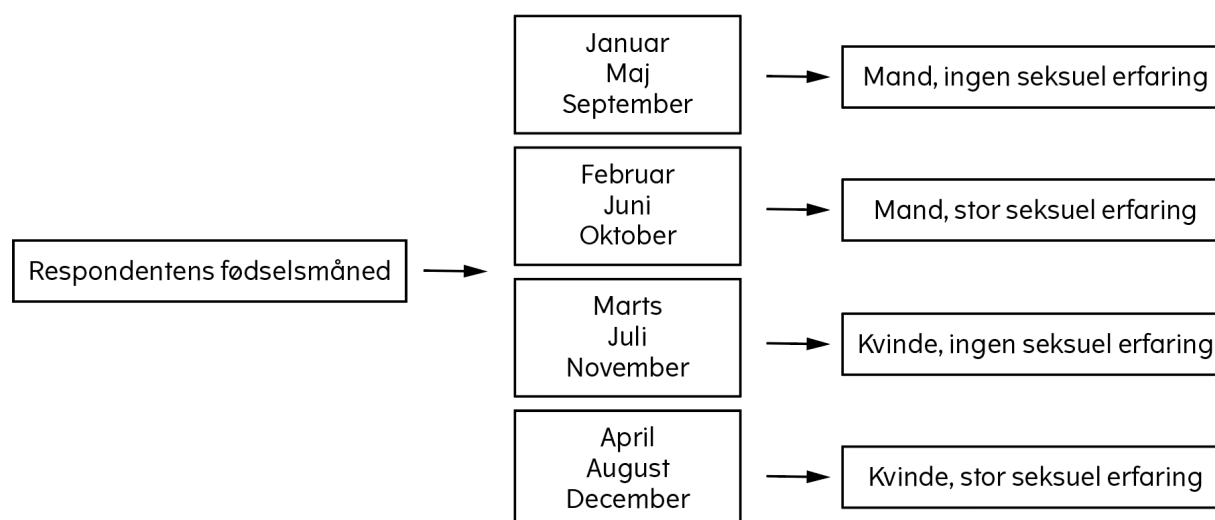
sample-tilgang; altså parallelle udgaver af samme case. Dette har vi gjort, fordi vi vil forsøge at mindske social desirability bias – altså det bias, der opstår, når respondenter afgiver svar m.h.p., hvad de tror er socialt ønskværdigt, og altså ikke på baggrund af deres reelle mening. Når vi benytter split samples, bliver social desirability bias mindsket, fordi respondenterne ikke ved, at formålet er at undersøge netop disse forskelle (Monrad & Ejrnæs, 2012, s. 23-24). I den forbindelse er det også værd at bemærke, at vi ikke på noget tidspunkt i surveyen nævnte, at det handlede om forskelle på mænd og kvinder. Vi har endvidere valgt vignet-tilgangen, idet den er mindre indgribende i respondenternes følelser end en traditionel tilgang, fordi vi ikke spørger til deres oplevelser og erfaringer. Afslutningsvis er det simpelt at analysere data fra surveyeksperimentet, idet vi blot kan bruge t-test samt χ^2 -test.¹⁰

Helt konkret indeholder vores vignet en fiktiv historie om en person, der bliver udsat for VAIBUS af én, han eller hun har “noget kørende” med. Vi udsendte fire forskellige versioner af den samme vignet, hvor der blev byttet rundt på hhv. deleren og videredelerens køn, ligesom at respondenterne enten fik at vide, at deleren havde en lille eller stor seksuel erfaring. På baggrund af denne vignet undersøger vi således, hvordan respondenter svarer på forskellige spørgsmål om skyld, motivation og forventede konsekvenser, hvorefter vi kan undersøge forskellene på de forskellige gruppers svar. De fire forskellige vignetter er vedhæftet i bilag 9.

Vores vignet er designet på baggrund af split-samples-metoden, hvor vi på baggrund af respondenternes fødselsmåned¹¹ inddelte dem i fire forskellige grupper, der herved fik forskellige versioner af den samme vignet. Måden, vi har inddelt respondenterne på, fremgår herunder.

¹⁰ I bilag 16 er vedhæftet en forklaring af brugen af statistiske tests.

¹¹ Vi valgte denne randomiseringsmetode, fordi SurveyXact ikke har en funktion til randomisering af respondenter, hvilket havde været det mest hensigtsmæssige.

Figur 6: Inddeling af respondenter

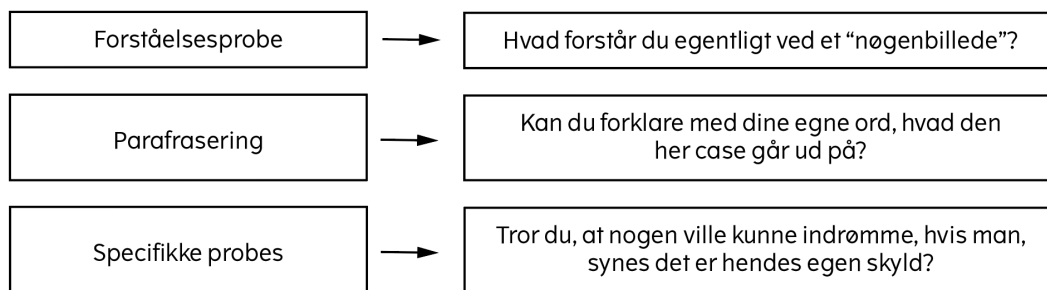
Vi har haft mange overvejelser ifm. design af vores vignet. Som Monrad & Ejrnæs (2012, s. 54) beskriver, er det ifm. konstruktion af vignet vigtigt at foretage en afvejning af hhv. mindskelse af kompleksitet og kontekstforøgning. Vi har forsøgt at gøre situationen, der bliver beskrevet i vignetten, relaterbar og realistisk for gymnasieelever – fx ved at kontekstualisere ved at beskrive, at offer og krænker går i samme klasse, har “noget kørende”, og at billedet bliver sendt på Snapchat. Samtidig har vi dog forsøgt at holde kompleksiteten nede og ladet vignetten være relativt kort. Vi har endvidere forsøgt at undgå værdiladede udtryk (Monrad & Ejrnæs, 2012, s. 57), og vi har forsøgt at vælge navne, der er relativt neutrale ift. etnicitet og klasse, således at navnene i vignetten ikke giver anledning til bias, og så respondenterne kan indleve sig i casen.

Imidlertid fandt vi under analysen af det kvantitative data, at vignetten om ofrets seksuelle historik sjældent gav en signifikant forskel i respondenternes besvarelser, hvilket kan skyldes, at respondenterne ikke har opfanget manipulationen. Af den årsag inddrager vi ikke denne vignet i vores analyseafsnit - også især af hensyn til projektets omfang.

5.5.6. Kognitivt pilotinterview

For at sikre at vores survey var forståelig og relevant for vores population, udførte vi forud for distributionen af surveyen et kognitivt pilotinterview. I den forbindelse interviewede vi en mandlig 2.g-elev.¹² Vi bad ham tage surveyen, mens vi benyttede os af forskellige verbale probing-teknikker, som er vist herunder.

¹² Transskriptionen af interviewet er vedhæftet i bilag 2.

Figur 7: Eksempler på verbale probingteknikker fra kognitivt pilotinterview pba. (Willis, 2014, s. 104)

Således bad vi ham løbende kommentere på spørgsmålene – fx bad vi ham kommentere på, hvad han forstod ved et nøgenbillede – og i sidste ende ændrede vi en del af spørgsmålene på baggrund af interviewet. Her var det især interessant, at han nævnte køn som en meget vigtig faktor ift. problemet, før vi fortalte ham om eksperimentet.

Interviewet tog 45 minutter, og vi havde medbragt ekstra spørgsmål, hvorfor vi fik hans holdning til, hvilke der var bedst og mest relevante. Konkret fjernede vi en del guidning, dvs. metatekster, der præsenterede spørgsmålene, som følge af interviewet. Derudover integrerede vi flere kommentarfelter, hvilket har vist sig at være meget brugbart og er blevet en integreret del af analysen. Afslutningsvis gjorde vi respondenter opmærksom på, at han ikke måtte tage surveyen, hvis han fik muligheden for det, og at han ikke måtte fortælle om eksperimentet til andre i populationen. Transskriptionen af det kognitive interview er vedlagt i bilag 4.

5.5.7. Statistiske analysemetoder

I vores projektrapport indgår en del statistiske begreber. Af hensyn til projektet omfang har vi valgt at begrænse os til at bruge χ^2 -test samt t-test, der begge analyserer sammenhænge mellem forskellige variable. Vi har vedhæftet en mere dybdegående præsentation af de statistiske test vi anvender i bilag 16 samt en beskrivelse af, hvordan vi præsenterer signifikansniveau for tabellerne.

5.5.8. Udvalgelse og præsentation af respondenter

Vi har haft en række overvejelser omkring udvælgelse af respondenter, som er vedhæftet i bilag 13. Her er også en præsentation af vores respondentgruppe og en række overvejelser, der knyttet sig til fordeling af respondenter – fx den store andel af kvinder.

5.6. Fokusgruppe

Vi har udover surveyen udført to fokusgruppeinterviews med hhv. en gruppe af mandlige gymnasieelever og en gruppe af kvindelige. Som Halkier (2016, s. 10) påpeger, er fokusgrupper især velegnede til at opnå viden om sociale gruppers betydningsdannelse pga. deres kombination af både gruppeinteraktion og emnefokus. En betydningsdannelse foregår ifølge Halkier i menneskers hverdagslige sociale erfaringer, og disse sociale erfaringer tager form som et slags repertoire i mennesket – en tavs viden, som mennesker trækker på, når de fortolker og agerer i den sociale virkelighed. Dette repertoire udgør således menneskets praktiske sans – eller habitus – og det er netop disse repertoire og indlejrede selvfølgheder, som fokusgruppemetoden rummer muligheden for at finde frem til hos deltagerne. Helt konkret kan man via fokusgruppen få viden om sociale gruppers normer og betydningsdannelser ved at undersøge, hvilke emner og fænomener, som deltagerne i fokusgruppen er enige og uenige om samt den sociale process, der gør, at deltagerne opnår konkrete indholdsmæssige fortolkninger af et givent emne. Vi benytter således denne metode til at kortlægge gymnasieelevers tavse viden (eller habitus og kønsnormer) der pga. fokusgruppens sociale interaktion bliver italesat, når eleverne forholder sig til og forhandler om svar på interviewspørgsmålene. Netop denne italesættelse og praktisering af normer i fokusgruppen er altså vores datakilde til få indsigt i de kønsnormer samt praktiske erfaringer, som gymnasieelever trækker på, når de forholder sig til de forskellige emner ift. DAIB og VAIBUS.

5.6.1. Interviewguide

I forberedelsen til vores fokusgruppeinterview har vi hentet inspiration fra Harrits, Pedersen & Halkiers definition af den løst strukturerede model (2012, s. 151), hvor der i fokusgruppeguiden indgår få, men meget brede, åbne spørgsmål. Ifølge Harrits et al. er denne metode nyttig til at føre en eksplorativ og induktiv tilgang ift. at undersøge forskningsspørgsmålet. Vi udarbejdede en guide, som vi tog udgangspunkt i under interviewet, hvor der indgik en række åbne startspørgsmål, som vi havde knyttet til de teoretiske begreber, vi undersøger (fx normer for maskulinitet og femininitet). Dog efterlod vi i guiden også plads til at fokusgruppemedtagerne selv kunne byde ind med deres erfaringer og holdninger, og således efterlod vi et empirisk rum, der ikke var teoristyret for at få blik i eventuelle andre vinkler på vores problemstilling. Interviewguiden er vedhæftet i bilag 6.

5.6.2. Gennemførelse af fokusgruppeinterviews

Gymnasieeleverne i de to fokusgrupper gik alle i samme klasse, hvilket vi valgte, da vi i forskningsfeltet fandt, at unge har nemmere ved at dele konkrete og sårbare erfaringer med emner, hvis de er i gruppe med nogen, de føler sig tætte og trygge med, ligesom at unge tør være mere åbne, når de er i gruppe med andre af samme køn (Dahl et al., 2018). Vi betragtede det som særligt vigtigt i vores undersøgelse, at deltagerne følte sig trygge, da undersøgelsen omhandler relativt følsomme og personlige emne, hvorfor vi valgte, at deltagerne skulle gå i samme klasse, og at de skulle inddeles i køn. Derudover inddelte vi dem for at kunne betragte kønsnormerne udspille sig uafhængigt af hinanden – fx for at sammenligne hvilke praktiske erfaringer, som de kvindelige og mandlige deltagere trækker på, når de kommer frem til et givent standpunkt.

Vi fandt frem til fokusgruppedeltagerne via en af vores bekendte, som er gymnasielærer for deltagerne.

Udvælgelsen var altså baseret på en bekvemmelighedsstrategi, og det kan diskuteres, om det havde været mere optimalt, hvis vi havde udført en strategisk udvælgelse, hvilket vi vil beskrive nærmere i næste afsnit.

Gymnasielæreren stod også for at udvælge de konkrete deltagere i fokusgrupperne – dog på baggrund af vores anvisninger. Transskriptionen af de to fokusgrupper er vedlagt i bilag 1 og 2.

5.6.3. Kvalitet i data fra fokusgruppe

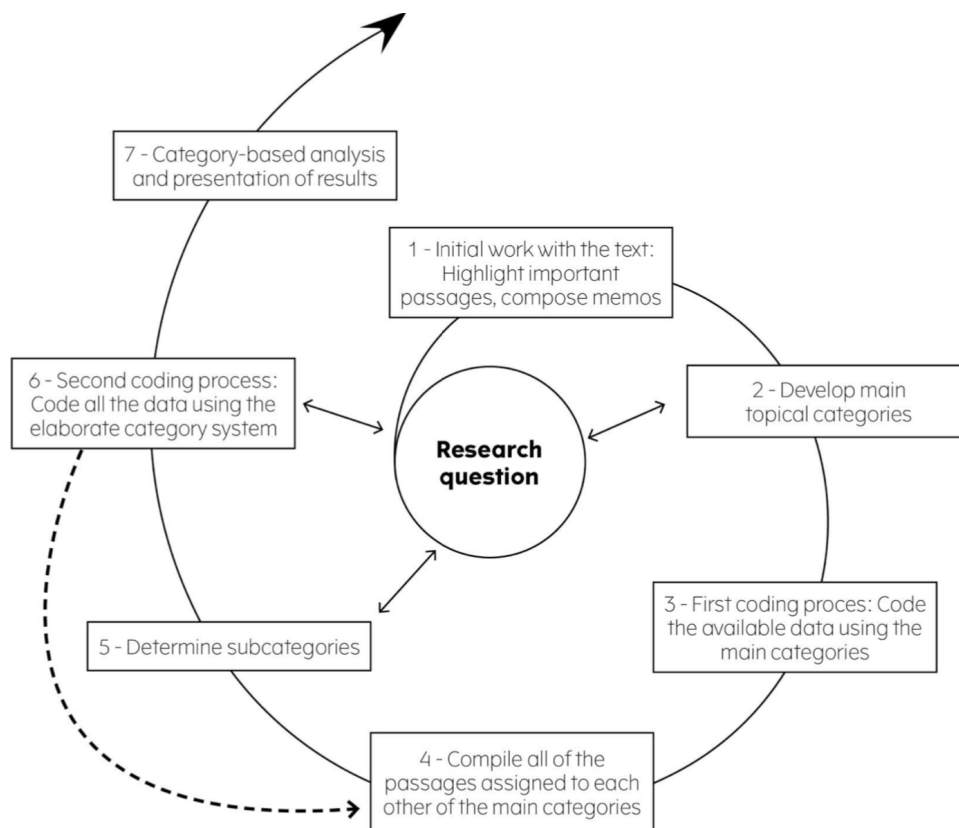
For at få et større kendskab til fokusgruppedeltagernes gymnasium, har vi undersøgt forskellige data om dets elevsammensætning sammenlignet med alle danske gymnasiers.¹³ Som det fremgår af bilag 10, har gymnasiet en relativ stor andel af elever med minoritetsbaggrund, hvilket fokusgruppen også afspejlede. Vi observerede, at emnerne i særligt den mandlige fokusgruppe blev diskuteret ud fra et repertoire, hvor bl. a. familiens ære fyldte meget i diskussionen, hvilket kan have været præget af, at de alle lod til at have etnisk minoritetsbaggrund. Det kan diskuteres, om en mere strategisk udvælgelse af gruppedeltagerne, hvor gruppesammensætningen i højere grad afspejlede forskellige ungetyper i Danmark, ville styrke undersøgelsens analytiske generaliserbar – dvs. sandsynligheden for at analysens resultater er vejledende for, hvad der gør sig gældende i andre situationer (Kvale & Brinkmann, 2013, s. 289), herunder andre gymnasieelevers sociale virkelighed. Dog vil en fokusgruppe aldrig kunne repræsentere populationen fuldkomment, og deltagerne vil altid have nogle kontekstuelle erfaringer ud fra deres sociale baggrund osv. Ifølge Harrits et al. (2012, s. 164) kan det endda være brugbart at vælge deltagere i samme sociale netværk, da den sociale interaktion i fokusgruppen i højere grad vil kunne afspejle de

¹³ Bilag 10.

interaktioner, som gruppen også har i hverdagen. Det skal desuden nævnes, at gruppedynamikkerne i de to grupper var meget forskellige, hvor deltagerne i gruppen af kvinder i højere grad udtrykte uenighed om emnerne, hvorimod drengegruppen i mindre grad udfordrede hinandens standpunkter, hvilket måske et er udtryk for, at det er et mere naturligt eller vant diskussionsemne for de kvindelige deltagere. Desuden lod det til, at de mandlige deltagere havde en mere formel distance til os som interviewere.

5.7. Kvalitativ analysestrategi

I analysen inddrager vi det kvalitative data fra hhv. fokusgrupperne og survey, hvilket vi analyserer både sammenhængende og adskilt. Kuckartz (2014, s. 39) beskriver kategorisering som klassificering og grupperingen af enheder i en bred kontekst. Vi har således indirekte opstillet en række hypoteser, der især kommer til udtryk i vores survey, der jo i sin natur er deduktivt, men også vores fokusgruppe, men vi efterlader også et rum til empiriske erfaringer, der går mod vores teoretiske forforståelser (Kehlstrup & Lynggaard, 2016, s. 147). Som det fremgår herunder, er analyseprocessen konstant forbundet og udgår fra vores problemformulering.

Figur 8: Proces ved teamtisk analyse af kvalitativ tekst pba. (Kuckartz, 2014, s. 71)

I kategoriseringsprocessen udvikles de analytiske kategorier ifølge Kuckartz (2014, s. 34) “deduktivt-induktivt”, hvilket vil sige, at vi tog udgangspunkt i en række a priori hovedtemaer på baggrund af både teori og problemformulering, men hvor temaerne videreudvikles undervejs i kategoriseringsprocessen, således at vi kom frem til underkategorier, der i højere grad bliver konstrueret ud fra induktive observationer af data. Konkret har vi udført det, Kuckartz (2014, s. 76) kalder konsensual kodning, hvilket betyder, at vi kodede det samme materiale uafhængigt af hinanden med udgangspunkt i samme overkategorier. Kuckartz påpeger, at dette øger kvaliteten i undersøgelsen. De kategorier og underkategorier, vi er endt med at benytte, er præsenteret i bilag 11.

5.8. Videnskabsteoretiske overvejelser

I dette afsnit vil vi præsentere vores videnskabsteoretiske overvejelser og implicite antagelser. Med henvisning til Bourdieus refleksive sociologi, der lægger stor vægt på afvisning af videnskabsdogmatik (Bourdieu, 1996, s. 187), har vi valgt ikke at tilskrive os én særlig retning inden for videnskabsteori. I stedet vil i dette afsnit beskrive, hvilke videnskabsteoretiske overvejelser, der knytter sig til de forskellige dele af projektet, og hvilke overordnede epistemologiske og ontologiske antagelser, vi har gjort os. Afsnittet har således den funktion at blotlægge de

bagvedliggende og implicitte antagelser, der har haft betydning for formuleringen, afgrænsningen, designet samt det begrebslige i rapporten.

Grundlæggende er det vigtigt for os at understrege, at der er en historicitet i de sociale fænomener og strukturer, hvilket er udgangspunktet i Bourdieus teori. Vi fødes således ikke ind i verden socialt nøgne; vi bliver indlejret allerede fra fødslen – og endda før – i fx kønnede strukturer (Bourdieu, 1991, s. 81). I forlængelse er det værd at nævne, at vi som udgangspunkt arbejder med en konstruktivistisk epistemologi: Især bliver det tydeligt, fordi vi arbejder med kønnet som en social konstruktion, hvor kønsrollerne er til forhandling og er objekt for magtstrukturer og dominansforhold (Bourdieu, 1991, s. 6). Den måde vi selv ser køn på, er således et produkt af et langvarigt kollektivt arbejde, hvor de biologiske er blevet socialiseret, og det socialiserede er blevet biologisk, således at årsag-virkningsforholdet er byttet om (Bourdieu, 1999, s. 5).

Dette bliver tydeligt, når vi undersøger hvilke fordomme, sprog og framings, der relaterer sig til køn og kønnede praksisser. Her gør vi også sproget til genstand for vores erkendelse – således anser vi sproget som medierende for sociale fænomener – herunder doxa og habitus – og vice versa. Dertil kommer, at Bourdieu også skeler til sproget som et udtryk for kropsliggjort social og kulturel kapital. Også vi er som undersøgere indlejret i de doksiske eller selvfølgelige strukturer, og Bourdieu påpeger, at vi skal gøre os selv bevidste om netop dette. Vi risikerer således helt konkret at gribe til tænkemåder, der er et produkt af den doxa og de symbolske strukturer og dominansforhold, vi egentlig bør gøre til genstand for analysen (Bourdieu, 1999, s. 9). Ifølge Bourdieu skal vi derfor udforske de forståelseskategorier, vi konstruerer verden med, i vores tilfælde køn – dette gør vi konkret ved at udfordre kønnede konnotationer som naturlige i problemformuleringen (Bourdieu, 1991, s. 9).

Dette leder os videre til at beskrive den måde, vi anskuer forholdet mellem aktører og strukturer. Bourdieu påpeger, at der er et dialektisk forhold mellem aktørerne og strukturen. Således ser vi strukturen som disponerende, den giver altså aktøren et mulighedsrum, men den er ikke deterministisk for aktøren. Vi ser således respondenterne og fokusgruppedeltagernes svar som disponeret af deres habitus, men ikke nødvendigvis determineret af det (Sestoft, 2006, s. 155-165).

Udover de overordnede videnskabsteoretiske overvejelser har der også knyttet sig overvejelser til specifikke dele af projektfasen. Først og fremmest kan man konkret se i vores problemformulering, at vi har en særlig udlægning af fænomenet VAIBUS overordnet. Vi er således klar over, at vi møder feltet med et særligt a priori sæt af forforståelser. Konkret har det den betydning, at vi allerede før mødet med feltet anskuede videredeleren som en krænker og den initielle deler som fuldstændig skyldsløs. Samtidig ser vi ikke DAIB i sig selv – altså når det sker

med samtykke – som noget dårligt på nogen måde. Således kan man sige, at vi har en implicit normativ stillingtagen, selvom vi ikke eksplicit bekender os til særlige videnskabsteoretiske strømninger med fokus på moralfilosofi som fx kritisk hermeneutik eller kritisk teori.

Udover overvejelser om normativitet og mødet med feltet har videnskabsteoretiske overvejelser også været nærværende i forbindelse med, hvordan vi ønsker at skabe viden. Vi benytter det, Abbott (2004, s. 35-36) kalder et semantisk forklaringsprogram, hvor oversættelse af de sociale fænomener, der observeres, er centralt. Således anlægger vi en tilgang, hvor ontologien ikke er erfarbar gennem rent deskriptive analyser, men i stedet gennem teori, der kan fungere som et sprog, vi får til at forklare de bagvedliggende sociale, strukturerende eller disponerende fænomener.

En anden pointe, der både er ontologisk og epistemologisk, er forskningsgenstandens beskaffenhed – altså de relationelle erfaringer, opfattelser og fordomme, der knyttet sig til VAIBUS, og den måde, vi opnår viden omkring den på. Når vi benytter vores metoder, medkonstruerer vi den genstand, vi undersøger – blot det, at vi foretager en undersøgelse af problemet, ændrer den. Samtidig er det værd at bemærke, at de to forskellige metoder helt konkret er medieret gennem forskellige platforme – der er således meget stor forskel på en fokusgruppe med alt dens sociale kontrol og et survey, der er medieret gennem en skærm, og hvor respondenter sidder alene eller potentielt på sit gymnasium.

En vigtig epistemologisk pointe er, hvad forskningsgenstand er – her vil vi gøre det klart, at vi ikke undersøger førstehåndserfaringer med VAIBUS, men at vi nærmere undersøger de kønnede sociale normer, artikulationer, opfattelser og forventninger, der relaterer sig til det. Man kan således sige, at vi finder inspiration i en klassisk socialkonstruktivistisk tilgang, der forsøger at dekonstruere viden og sandheden (Juul & Pedersen, 2012, s. 222), og vi spørger således: hvad er hvad er VAIBUS. Afslutningsvis er det i denne forbindelse værd at nævne, at opfattelsen af køn som helhed indgår som en del af forskningsgenstanden (Bourdieu, 1991, s. 5) og ikke kun som kategori eller forskningsinstrument. Således spørger vi også: hvad er hvad er køn.

Dette foranlediger til at nævne, at analysefasen og således argumentationsteknikken også har været præget af mere eller mindre implicitte videnskabsteoretiske overvejelser. Analysens fokus er at finde fortolkninger på sociale fænomener frem for blot at finde korrelation og sammenhæng mellem dem, hvorfor vores teori igen bliver utrolig vigtig. Bourdieu afviser en meningsfuld adskillelse af netop teori og empiri (Bourdieu, 1996, s. 177-78), som vi tilskriver os, hvorfor vi også forsøger at inddrage kontekstnær forskning i syntese med vores teoretiske udgangspunkt, ligesom vi i analysen giver plads til, at empirien kan tale for sig selv.

6. Analyse

6.1. Analytisk introduktion

“Alle unge mennesker i dag har prøvet at sende et nøgenbillede og formentlig også at modtage et”(4; 169; 33-34)¹⁴.

Sådan skriver en respondent i vores survey – et godt billede på, at DAIB er en del af unges hverdagsliv, især set i lyset af, at ca. hver 6. ung har sendt et IB af sig selv (Dahl et al., 2018). I dette afsnit vil vi introducere nogle af vores overordnede analytiske fund ift. unges beskrivelser af, hvad et IB er for dem, hvordan det udspiller sig i deres hverdagslige erfaring, hvorfor de tror, man i første omgang sender et billede af sig selv, og hvem der typisk sender det. Afsnittet fungerer således som en indledende introduktion til vores datamateriale, der vil blive udfoldet i de næste dele af analysen.

I de unges beskrivelser af, hvad et IB består af, er det tydeligt, at der allerede her er kønnede forskelle, hvor kvinders IB typisk portrætterer hele deres krop og ansigt, hvorimod IB af mænd blot omfatter deres kønsdele, hvilket tyder på, at det for kvinders IB er mere centralt, at afsenderens identitet står frem. *“Der er stor forskel på pigenøgenbilleder og drengebilleder”*(3; 8; 1-3), som vores interviewperson i det kognitive interview fastslog; Endnu en belysning af at IB opfattes forskelligt afhængigt af afsenderens køn, ligesom billedet – allerede på det tidspunkt, det bliver taget – bliver formet forskelligt, og måske feminiseres eller maskuliniseres, alt efter den kønnede aktør, der står bag (Ringrose & Harvey, 2013).

I vores survey bad vi respondenterne angive op til tre vigtige årsager ift., hvorfor man vælger at sende et IB af sig selv. I tabellen nedenfor er resultaterne præsenteret.

¹⁴ Referencer til bilag angives efter følgende model: Bilagsnr.; sidetal; linjetal.

Tabel 2: Hvorfor tror du, offeret sendte nøgenbilledet til krænkeren?

	Mandligt offer	Kvindeligt offer	Forskel	P-værdi
For at føle sig lækker	20,3 % (n = 188)	23,5 % (n = 220)	-3,2	0,100
Fordi det var sjovt	10,0 % (n = 92)	5,6 % (n = 52)	4,4	0,000***
For at få krænkeren til at kunne lide sig	77,6 % (n = 717)	78,4 % (n = 734)	-0,8	0,669
For at blive populær	5,2 % (n = 48)	5,1 % (n = 48)	0,1	0,948
Fordi alle andre gør det	15,7 % (n = 145)	12,8 % (n = 120)	2,9	0,076
For at udforske sin seksualitet	12,2 % (n = 113)	11,9 % (n = 111)	0,3	0,806
Fordi det var spændende	43,7 % (n = 404)	38,2 % (n = 358)	5,5	0,016*
For at føle sig interessant	50,5 % (n = 467)	54,5 % (n = 510)	-4,0	0,088
Fordi offeret ikke turde sig nej	34,0 % (n = 314)	43,2 % (n = 404)	-9,2	0,000**

Her er det bemærkelsesværdigt, at vores kønsvignet giver en signifikant forskel i frekvensen af tilkendegivelser af nogle af udsagnene.

Disse forskelle ift. hvorfor hhv. kvinder og mænd sender IB udfoldes i de kvalitative empiri. En mandlig fokusgruppedeltager pointerer bl.a. følgende om grunden til, at man sender et IB:

“Jeg tror, det er for at tilfredsstille den anden (...), fordi jeg kan ikke forestille mig, at der er nogen, der synes, det er rigtigt sjovt at gøre det.” (1; 1; 13-15)

Det lader således til, at der blandt nogle unge er en opfattelse af, at det at sende billedet ikke er en egennyttig handling i sig selv – fx at man gør det, fordi det er sjovt eller spændende – men i stedet et udtryk for et ønske om en anerkendelse hos den anden part – og netop anerkendelse fremhæves også af flere i vores surveys kvalitative empiri (se fx 3; 2; 18). Dertil kommer, at tilfredsstillelse af den anden partner især bliver forbundet med kvindelige afsendere, der også bliver forbundet med at sende mere *“gennemførte”* IB i modsætning til mandlige, som på mere spontan og *“sjusket vis”* afsender IB (1; 2; 3-5). Endvidere forbinder respondenterne især kvindelige afsendere med at have lavt selvværd (4; 1; 3), hvilket kan ses som et udtryk for, at kvinder i højere grad benytter IB som en mulighed for at konstituere sig gennem en andens blik, en pointe vi vil udfolde i afsnit 6.3.

Der er dog også flere respondenter og fokusgruppedeltagere, der fremhæver, at DAIB er et udtryk for en fysisk intimitet, der er “rykket online”:

“Man deler nøgenbilleder som regel fordi, at man ville have nærvær, være personlig med en person, som man ikke kan være det fysisk med.”(4; 147; 11-12)

“(...) så hvis man ikke kan se hinanden hver dag, er det ligesom et alternativ til den fysiske intimitet”(2; 1; 30-32)

Således er der flere, der betragter DAIB som en erstatning for den fysiske intimitet og en måde at skabe interpersonelt nærvær og styrke en personlig relation.

I de følgende analyseafsnit vil vi udfolde nogle af de pointer, vi i dette introducerende afsnit er kommet ind på. Endvidere vil vi bringe en række andre pointer på banen. Afslutningsvis vil vi diskutere problemstillingen i lyset af de forandringer, vi ser på problemfeltet.

6.2. Respondentkøn som interaktionseffekt

Vi har ifm. vores kvantitative analyse af data fra vores survey observeret en særlig dynamik: I mange af vores test har respondentens køn en interaktionseffekt som tredjevariabel. Det betyder helt konkret, at mange af vores forskelle mellem kønnet i vignetten er signifikante, når respondentens køn er kvinde, men ikke, når det er mand. Herunder fremgår en test af sammenhængen mellem ofrets køn, og i hvor høj grad respondenter vurderer, at offeret føler fortrydelse. Som det fremgår, er forskellen i gennemsnittet 0,22167.

Tabel 3: Hvordan tror du, at offeret har det med, at det har fået delt sit nøgenbillede? (Fortrydelse) Gennemsnit.

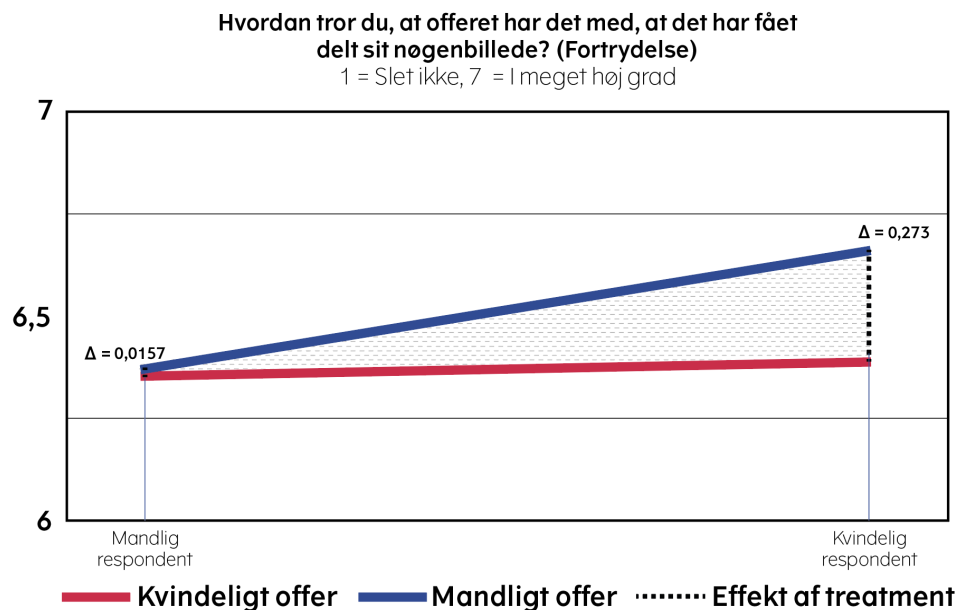
Mandligt offer	6,3150 (n = 906)
Kvindeligt offer	6,5727 (n = 922)
Forskel	-0,22167
P-værdi	0,000***

Imidlertid ser forskellen anderledes ud, når vi kontrollerer for tredjevariablen køn. Her er p-værdien 0,000 for kvinder, mens den er 0,894 for mænd, som det fremgår herunder.

Tabel 4: Hvordan tror du, at offeret har det med, at det har fået delt sit nøgenbillede? (Fortrydelse) Gennemsnit.

	Mandligt offer	Kvindeligt offer	Forskel	P-værdi
Mandlige respondenter	6,3539 (n = 243)	6,3696 (n = 257)	-0,0157	0,894
Kvindelige respondenter	6,3898 (n = 649)	6,6631 (n = 659)	-0,2733	0,000***

Således har offerets køn en betydning for de kvindelige respondenter ift., om man forventer, at offeret vil føle skam, mens det ikke gør sig gældende for mandlige respondenter. Således varierer graden af korrelation for forskellige niveauer af tredjevariablen respondentkøn, hvilket vil sige, at der er en interaktionseffekt. Sammenhængen er illustreret herunder.

Figur 9: Effekt af køn¹⁵

En anden pointe er, at standardafvigelsen¹⁶ for kvindelige respondentes forventning til et kvindeligt offers grad af fortrydelse er meget lav (0,90693) sammenlignet med mænds forventninger til både mandlige og kvindelige ofre (for mandlige ofre, 1,35385 og for kvindelige ofre, 1,36055) samt kvindelige ofres forventning til mænd

¹⁵ I figuren afspejler den stiplede linje effekten af vores manipulation, der også er angivet med Δ . Figuren viser, at kønsignetten giver en større forskel i besvarelsene fra kvindelige respondenter i forhold til mandlige.

¹⁶ Standardafvigelsen måler den gennemsnitlige afvigelse fra gennemsnittet og er således et spredningsmål.

(1,21359). Helt konkret kan det tolkes som, at de kvinder, der har fået tildelt vigneten med et kvindeligt offer er mere enige i, at de forventer, at hun vil føle skam.

Hvordan kan denne interaktionseffekt forklares? En mulig forklaring er, at unge kvinder i højere grad har erfaring med problemstillingen og flere hverdagserfaringer med seksuelle krænkelser generelt (Red Barnet, 2018, s. 3). Således fordrer kvinders habituelle erfaringer måske i høj grad, at de kan leve sig ind situationen. Med henvisning til Kelly kan DAIB blive betragtet som blot én ud af mange former for seksuelle krænkelser, der indskrives i det kontinuum af seksualvold, som størstedelen af kvinder oplever (McGlynn et al., 2017). Således kan man opstille en hypotese om, at selvom vi reelt kun undersøger forventninger til reaktioner på denne type krænkelse, kan kvinderne trække på deres erfaringer ift. andre krænkende oplevelser. Dette bliver bakket op af, at flere kvinder i den kvalitative del af surveyen nævnte, at de havde konkrete erfaringer med at blive udsat for VAIBUS. Samtidig er det værd at bemærke, at man sandsynligvis vil være mere midtersøgende, hvis man ikke har konkrete erfaringer med et fænomen – her er det dog værd at bemærke, at der er et højt gennemsnit for både mandlige og kvindelige respondenter

6.3. Opfattelsen af kvinders seksualitet

I denne del vil vi analysere, hvilke normer og opfattelser af feminitet og specifikt kvinders seksualitet, vores datamateriale afspejler. VIVE beskriver¹⁷, at der er flere drenge/mænd end piger/kvinder, der har sendt IB. Det er dog værd at bemærke, at der også kan være tale om uopfordrede billeder, såkaldte dickpics. Imidlertid er det en tydelig tendens i vores survey, at DAIB bliver set som en feminin praksis. Således svarer mange respondenter, at Jonas må have sendt IB til Sarah blot for at få noget igen:

“Drenge sender ofte for at kunne få noget tilbage.”(4; 3; 17)

“Fordi han håbede at få noget igen”(4; 1; 5)

“For at få Sarah til at have sex med ham.”(4; 1; 23)

“Fordi han forventede noget tilbage?”(4; 1; 24)

¹⁷ VIVE baserer deres undersøgelse på Ungeprofilundersøgelsen, der *ikke* er en repræsentativ undersøgelse, men den inkluderer over 16.000 gymnasieelever.

Dette tyder på, at endemålet for mænd altid er at modtage et IB af en kvinde; altså at få adgang til den kvindelige seksualitet. Samtidig er det gennemgående i vores empiri, at mange beskriver, at kvinder oftere gør langt mere ud af IB. Mens det for mænd ofte er en spontan handling, sørger kvinder for at gøre sig smukke og tiltrækkende – noget der også afspejles i vores survey, hvor mænd i højere grad bliver forventet at sende IB, fordi det er sjovt. Her kan det bemærkes, at også Flynn & Henry¹⁸ (2019) fandt, at mænd, der har været ofre for VAIBUS, i signifikant højere grad er tilbøjelige til at beskrive, at de var okay med situationen eller endda anså det som smigrende eller sjovt, hvorimod kvinder udsat for det samme i højere grad beskrev det som ydmygende, frygtsomt eller deprimerende. Dette kan afspejle, at en større del af kvindens værdi er bundet op på hendes udseende, hvilket også er gennemgående for hele samfundet, hvor kvinders skønhed i høj grad bliver dyrket, hvilket fx ses ved, at de fleste skønhedsprodukter og smykker er til kvinder. Samtidig er det en fremtrædende pointe i problemfeltet, at der eksisterer en dobbeltstandard, når det gælder til betydning af udseende, og Ringrose, Harvey, Gill & Livingstone (2013, s. 306) påpeger fx, at seksualisering af kvindekroppen er helt normaliseret og opfattes som banal, dvs. doksisk i bourdieusk forstand.

En anden relateret tendens i vores empiri, der er central for at forstå, hvordan unges opfattelser af DAIB og VAIBUS kan forstås på baggrund af feminitets- og maskulinitetsnormer, er den betydning, VAIBUS har for kvinder. Denne pointe er tæt forbundet til DAIB som feminin praksis netop fordi, det typisk betyder mere for kvinder, hvorfor der er større konsekvenser ved VAIBUS. Samtidig er det interessant set i lyset af pointen hos Ringrose et al. (2013, s. 312) om, at kvinder skal balancere ønsket om at være seksuelt attraktive samtidig med, at de skal overveje konsekvenserne for at blive udskammet. Det sprog, respondenter og fokusgruppedeltagere – både kvindelige og mandlige – benytter til at beskrive de konsekvenser, der er ved VAIBUS for kvinder, er voldsomt. Samtidig så vi i surveyen, at der var en højsignifikant forskel på hele 0,4598 point på gennemsnitlig forventet frygt for konsekvenser for hhv. mandlige og kvindelige ofre. Helt konkret artikulerer mange overgrebet som en form for point of no return med forskellige metaforer, der relaterer sig til, at tilværelsen ændres fuldstændigt radikalt:

“Det ender jo med, at hendes verden ligesom går under på et tidspunkt, eller at hun får det dårligere med sig selv.”(2; 4; 33-34)

¹⁸ De fandt, at 80,6 % af mænd og 47,7 % af kvinder var okay med situation eller anså det som smigrende eller sjovt, og at 72,9 % af mænd og 80,8 % af kvinder beskrev det som ydmygende, frygtsomt og deprimerende. Det er værd at bemærke, at nogle respondenter både har rapporteret positive og negative følelser. Dette skyldes sandsynligvis, at mange sagtens kan være vrede over at have fået brudt deres tillid, samtidig med, at de er flatterede over, at de bliver kaldt fx *frække* eller *lækre*.

“Det andet jeg har skrevet, er “for sent”, det skal menes som, at ens selvtillid falder virkelig meget, og at man føler, at alt er forbi nu, alle har set det.”(1; 2; 20-21)¹⁹

“Det er jo nok ubeskriveligt (...), men jeg kunne forestille mig, at det er et af de tidspunkter, hvor man føler, at hele verden falder ned på én. Hvor man ikke tænker særligt meget faktisk, hvor det hele bare ser sort ud.”(1; 2; 28-31)

Denne måde at beskrive, hvad der sker, når kvinder bliver udsat for denne type overgreb, kan fortolkes ud fra normer for kønsperformativitet: Når det for kvinder kan føre til så stort tab af social kapital, at man nærmest kan føle, at det hele er lige meget, er det fordi, at man ved at få udstillet sin seksualitet træder så meget ved siden af ift. doksiske performanceforventninger for sit køn, der tilskriver kvindens seksualitet skam. Dette relaterer sig selvfølgelig til, at kvinder oplever så store reelle konsekvenser og bliver miskrediteret i det sociale rum. Samtidig relaterer det sig til, at kvinden socialt set “smelter sammen” med deres IB – således bliver billedet til hende, og hun bliver til billedet. Dette bliver også illustreret ved, at respondenterne er langt mere tilbøjelige til at tro, at der vil blive talt om en kvindes IB længe (se tabel 7), hvilket viser, hvor dybt det sætter sig i kvindens identitet. En af mændene fra fokusgrupper nævner fx:

“Også hvis man fx har et nøgenbillede af en pige, og man ser hende på gangen eller på gaden, så associerer du det her billede med pigens krop, så hver gang man ser pigen, så tænker man også på “fuck, nu har jeg set hende, så ved jeg hvordan pigens bryster ser ud” og sådan noget, og så er det nok det eneste, du ser, når det er.”(1; 4; 3-6)

Han oplever således, at han associerer kvinden med hendes billede. Samtidig nævner en respondent i surveyen:

“(...) Jonas forstår nok ikke den magt, der ligger i det her billed. For Jonas er det blot en joke, og ikke særlig værdifuldt. Men for pigen, er det alt hun har. Det er alt hun nogensinde har prøvet at gemme væk fra. Hun vil aldrig nogensinde kunne gemme sig selv helt.”(4; 7; 9-11)

I begge eksempler ser vi, hvordan kvinden bliver reduceret til sit billede, fordi det er et så stort brud med de sociale forventninger, der er til hende, og fordi kvinder i høj grad opnår kapital ud fra deres udseende. Samtidig illustrerer det sidste citat den forskel i mænd og kvinders opfattelse af intimitet. Bourdieu beskriver nemlig, at kvinder i langt højere grad ser kærlighed og seksualitet som noget intimt, mens det for mænd bliver anset ud fra

¹⁹ Fokusgruppedeltageren sagde dette i forbindelse med, at deltagerne hver for sig skulle skrive tre følelser ned, som de tror, at et offer for VAIBUS ville have. Se evt mere i bilag 6.

en eroblingslogik. Således kan man påstå, at der er “mere på spil”, når man ser relationen som intim, fordi det intime netop handler om at udlevere sig selv og være fortrolig med en anden.

En anden grund til, at det har så store konsekvenser at blive udsat for VAIBUS som kvinde, er de forventninger, der er til kvindelig seksualitet – eller mangel på samme – og den store grad af skam, det kan medfølge. Med udgangspunkt i vores teoretiske forankring blev vores survey og fokusgrupper designet m.h.p. bl.a. at undersøge begrebet slut-shaming, altså det fænomen, at kvinder udskammes for forestillet eller ægte seksuel aktivitet, fordi hun således ikke performer feminitet på en forventet måde (Van Royen et al., 2018, s. 82-83).

I vores survey har vi 6 variable, vi benytter til at undersøge, i hvor høj grad respondenterne indirekte og direkte forventer, at offeret oplever slut-shaming fra andre samt 2 variable, der undersøger, om respondenterne selv slut-shamer offeret. Nedenfor fremgår forskel i gennemsnit for hhv. et mandligt og kvindeligt offer for de 6 variable, der undersøger forventet slutshaming fra andre:

**Tabel 5: Hvordan tror du, at offeret har det med, at det har fået delt sit nøgenbillede?
Gennemsnit.**

	Mandligt offer	Kvindeligt offer	Forskel	P-værdi
Det føler sig ydmyget	6,3687 (n = 906)	6,6265 (n = 929)	-0,2578	0,000***
Det føler skam	5,8552 (n = 898)	6,2508 (n = 921)	-0,3956	0,000***
Det fortryder, det sendte billedet	6,3510 (n = 906)	6,5727 (n = 922)	0,2217	0,000***
Det er bange for konsekvenserne	5,8818 (n = 905)	6,3416 (n = 925)	-0,4598	0,000***

Som det fremgår af figuren, er der en signifikant forskel på alle variablene, hvilket viser, at unge forventer en langt mere udskammende adfærd mod en kvinde, der er offer for VAIBUS, end hvis det var en mand. Til gengæld er der *ikke* signifikant forskel på de to variable, der hhv. måler, om respondenterne mener, at det er offerets egen skyld, eller om offeret har handlet forkert. Det virker til, at respondenterne forventer, at *andre* vil slut-shame, mens de ikke selv slut-shamer. Derudover er det sandsynligvis udtryk for social desirability bias.

Til fokusgrupperne stillede vi spørgsmål om, hvilke konsekvenser, deltagerne mente, det ville have for hhv. kvinder og mænd. I den forbindelse nævner én af de mandlige deltagere:

“Men måske er der ikke lige så meget med skam og sådan noget, hvis en drengs nøgenbillede bliver sendt rundt. Folk begynder ikke at sige til ham, at han fx er en luder eller kalder ham beskidt eller noget. Jeg tror, det bliver hurtigere glemt. Det er ikke en ting, som følger med ham, som bliver en del af hans identitet. Det er mere sådan sjovt, så griner de af det og måske disser²⁰ ham med det lidt, og så en måned efter er der ikke nogen der snakker om det mere.”(1; 3; 32-37)

Desuden nævner én af de kvindelige fokusgruppemedlemmer:

“Det er nærmest blevet en socialt accepteret norm bare at kalde piger for billige ludere, hvis de har sendt et eller andet billede, selvom de i virkeligheden var drengen, der opfordrede hende til, at hun skulle sende det.”(2; 6; 24-26)

Van Royen et al. nævner, at slut-shaming er et produkt af, at kvinder – ligesom mænd – bliver forventet at agere efter et særligt kønsmanuskript, som seksualitet ikke er en del af. Når der er så stor forskel på de forventede konsekvenser ved VAIBUS, kan det altså forklares ved, at kvinderne bliver afsløret i ikke at kunne deres manuskript; i at bryde med de gængse normer for feminin performance (Van Royen et al., s. 82-83). Man kan altså se det som en form for differentieret afgivning af social kapital på baggrund af konstruerede kønsnormer, hvor mænd i langt mindre grad skal være bange for at blive udsat for VAIBUS, fordi det ikke bryder med stereotype normer for maskulinitet, mens kvinder kan forvente en stor social konsekvens; et stort tab af social og symbolsk kapital.

Van Royen et al. (2018, s. 84) nævner, at kvinder kan opleve at blive opfattet som sippede, hvis de ikke vil sende IB til mænd. I vores survey har vi spurgt, hvorfor offeret sendte IB i første omgang, og vi har bl. a. spurgt ind til, om det var fordi, det ikke turde sig nej. Som nævnt tidligere, var der en signifikant forskel på 9,2 procentpoint ift. kønsvignetten. At kvinder paradoksalt nok kan føle sig tvunget til at dele, fordi de vil leve op til feminine performanceforventninger, selvom de også bliver udkældt for at være seksuelle, understøttes af det forrige citat og en række andre udsagn fra den kvalitative del af vores survey, bl. a. det nedenstående:

“Drengene ville jo synes, Jonas er en sej dreng, fordi han har skaffet sådan et billede, og pigerne vil Slutshame Sarah, fordi hun valgte at sende billedet, lige meget om det var fordi, hun blev presset til det eller ej.”(4; 88; 13-16)

²⁰ Et andet ord for at mobbe.

Citatet illustrerer også en anden pointe, Van Royen et al. (2018) nævner; nemlig at kvinder i høj grad udsætter andre kvinder for slut-shaming. De nævner endvidere, at det typisk er kvinder, der slut-shamer, mens mænd sexchikanerer, hvilket også fremtræder i vores surveybesvarelser:

“Hvis hun er lækker, vil drengene reagere positivt dog med kommentarer. Pigerne vil føle sig truet og slutshame hende fordi hun får alt opmærksomheden.”(4; 89; 9-10)

Dette er en central empirisk pointe i vores datamateriale, og mange nævner, at kvinder vil dømme andre kvinder for selv at positionere sig bedre i det sociale hierarki, mens mænd vil føle sig berettiget til at kommentere på kvindens udseende. Der sker således en “dobbelt” form for magtudøvelse fra kvindens sociale netværk, idet hun både bliver udsat for symbolsk vold, når andre kvinder opnår social kapital ved at frarøve hende sociale kapital på baggrund af en maskulint konstitueret opfattelse af kvindelig seksualitet som skamfuld – fordi de som Bourdieu nævner, opfatter forventninger vedrørende kønnet praksis med udgangspunkt i de kategoriseringer, den maskuline dominans konstituerer. Dette bliver også eksemplificeret i en udtalelse fra en mandlig fokusgruppe deltager, der forventer, at andre kvinder kan “nyde godt af”, at hun udskammes:

“(...) jeg tror til gengæld, hvis pigen har nogen fjender, så ville de blive glade, fordi nu er hun blevet udstillet”(1; 7; 23-25)

Samtidig bliver kvinden udsat for overgreb i form af mændenes kommentarer, idet de i kraft af hendes mangelfulde evne til at holde sig til kønsmanuskriptet føler sig berettigede til at “sanktionere” hende ved at gøre hende til genstand for uønsket seksualisering. Samtidig er det interessant, at kvinden omtaler uønsket seksualisering som en positiv reaktion - den har således karakter af symbolsk vold. Her ser vi således konkret, at problemstillingen relaterer sig til, at kvinder er subjekt for andres blik – og set i lyset af, at Bourdieu beskriver, at kvinder er i en form for symbolsk afhængighed, hvor de i langt højere grad end mænd er afhængige af andres anerkendelse for at konstituere sig, er det af meget stor betydning, når man bliver miskrediteret i andres øjne.

En afsluttende pointe ifm. denne symbolske afhængighed er, at kvinder forventes at videresende billedet af Jonas for at få opmærksomhed – dette er der mange respondenter, der nævner, fx:

“Fordi hun i søgen om at få opmærksomhed er kommet ud på et vildspor.”(4; 51; 26)

“For at få opmærksomhed, måske fordi hun mangler det derhjemmefra, og dette er den eneste måde hun kan opkræve det på”(4; 63; 4-5)

Dette understreger, at det bliver forventet, at kvinder konstant har brug for andres anerkendelse m.h.p. at konstituere deres jeg: Mange af respondenterne mener simpelthen, at det er en måde at få blikket over på sig selv – selvom hun deler noget utroligt eksplicit af Jonas, der nok ville få mange til at vende blikket mod ham. Mange forventer således, at kvinder konstant “higer” efter opmærksomhed, og at det er styrende for deres handlinger – at det vil have anerkendelse fra andre.

6.4. Selvdisciplinering

“A publisher is always responsible”(4; 125; 20)

Sådan skriver en respondent i vores survey, hvilket viser en anden central analytisk pointe, nemlig at der blandt de undersøgte unge er en udbredt forventning om, at skylden pålægges offeret, eller at skylden ligefrem *bør* pålægges offeret for VAIBUS.

Tabel 6: Der vil blive tænkt dårligt om krænkeren, fordi den har delt billedet. Andel, der har været *i meget høj grad*.

Mandligt offer	5,8 % (n = 50)
Kvindeligt offer	13,1 % (n = 118)
Forskel	-7,3
P-værdi	0,000***

Af vores survey fremgår det, at 5,8 % af respondenterne angiver, at der i meget høj grad vil blive tænkt dårligt om offeret, når de har fået at vide, at offeret er en mand, hvorimod hele 13,1 % angiver det samme, når de får at vide, at offeret er en kvinde – dvs. at lidt over dobbelt så mange mener, at der i meget høj grad vil blive tænkt dårligt om kvindelige ofre.

Også Starr & Lavis (2018) fandt, at det ofte er ofre for VAIBUS, der pålægges skylden – altså at der i høj grad foregår victim blame. Victim blame dækker over en opfattelse af, at en kriminel handling kan være initieret af ofrets egne handlinger, hvor ofret altså er ansvarlig for den kriminelle handling, de er udsat for, og ifølge Starr & Lavis (2018) er det især ofre, der er udsat for seksuelle krænkelser, der oplever victim blame. Dette illustrerer også, hvordan vores arbejde skriver sig ind i et problemfelt, der helt overordnet handler om vold og seksuelle krænkelser af kvinder; det skriver sig ind i det, Kelly kalder seksualvoldens kontinuum, hvor hun i øvrigt nævner at seksualvold ikke bør rangordnes efter, hvor seriøst det er, men i stedet ses sammenhængende (Sørensen, 2013, s. 74). Starr & Lavis har endvidere fundet, at ofre for VAIBUS i høj grad oplever victim blame, og at graden af

victim blame er større, jo kortere tid offeret har kendt krænkeren. Interessant er det endvidere, at varigheden af relationen mellem modtager og afsender ikke påvirker graden af betrayal, dvs. opfattelsen af, i hvor høj grad videredeleren svigter eller forråder ofret. Det vil altså sige, at mange er mere tilbøjelige til at synes, at det er offeret skyld, hvis offeret ikke har haft en så stærk personlig relation til krænkeren, hvorimod det ikke har en effekt på synet på krænkeren. Victim blame kan også i høj grad tydes i vores kvalitative empiri, hvor flere i surveyen anklager ofret for at sende IB, fx:

“Han har gjort noget forkert ja, men det er Sarah, der starter med at sende det til en ”tilfældig” dreng, der spørger – man ved, det har konsekvenser”(4; 128; 6-7)

Dette er blot et eksempel på en meget gængs holdning blandt vores respondenter: Problemet ligger i ofrets manglende konsekvensberegning – ligesom at “naivitet” også fremtræder ifm. deres beskrivelse af afsenderens adfærd. Som det fremgår af tabellen nedenfor, er gennemsnittet for respondenternes svar på, om offeret har handlet forkert, og om der vil blive tænkt dårligt om offeret, relativt højt, hvilket kan være eksponenter for graden af victim blaming. Her er der en signifikant forskel på respondenternes forventning om, i hvor høj grad der vil blive tænkt dårligt om offeret ud fra kønsvignetten, hvor de altså forventer, at der vil blive tænkt dårligere om kvindelige ofre.

Tabel 7: Hvordan tror du, der vil blive reageret på offeret? (Gennemsnit)

	Mandligt offer	Kvindeligt offer	Forskel	P-værdi
Der vil blive talt længe om nøgenbilledet	4,8377 (n = 924)	5,0438 (n = 936)	-0,2061	0,004*
Der vil blive tænkt dårligt om offeret	4,0876 (n = 868)	4,5805 (n = 901)	-0,4929	0,000***

Krænkelsen, ofret oplever, foregår altså ikke blot i selve videredistribueringen, men også i efterløbet, når de står ansigt til ansigt med omverdenens reaktioner, herunder den slut-shaming, som især kvindelige ofre oplever. Ifølge Weiss & Borges (1973) oplever især “frigjorte” kvinder mindre sympati og højere grad af victimisation, hvis de bliver udsat for en seksuel krænkelse, fordi de således afviser de normer og værdier, der er formet i det maskulint dominerede samfund. Dette kan relateres til Bourdieus teori om, at kvinden bliver fordømt for at træde ved siden af de eksisterende kønsforventninger, som er konstitueret i relation til den maskuline dominans. Ifølge Weiss & Borges (1973) fungerer victimisation som en social kontrol af kvinden, da det mindsker hendes mulighed for at bevæge og handle frit – fx det at kvinder opfordres til ikke at gå ud alene om aftenen, men i stedet blive hjemme, for at undgå seksualvold – hvilket bidrager til at fastholde kvinden indendøre i sin

underordnede sociale position. Denne sociale kontrol har endvidere karakter af, hvad Bourdieu betragter som symbolsk vold, fordi kvinder ikke nødvendigvis ser det som en mindskelse af frihed men blot, at de passer på sig selv, som kvinder også i mange andre henseender er nødt til. Omend Weiss & Borges fremlægger denne pointe ifm. ofre for voldtægt, kan vi også i vores empiri tyde, at ofret bliver opfordret til at begrænse deres adfærd, så den kommer til at passe med forventninger jf. doxa. I vores survey finder vi, at respondenterne generelt udtrykker meget enighed ift. at *“det bedste ville være, hvis alle stoppede med at sende nøgenbilleder”* (se tabel 8) Her er det interessant at nævne, at respondenterne i lidt højere grad tilkendegiver, at det er det kvindelige offers egen skyld, når de får at vide, at hun har en stor seksuel erfaring (forskul på 0,18) – en forskel, der er tilnærmelsesvis signifikant med en p-værdi på 0,0807.

Tabel 8: Det bedste ville være, hvis alle stoppede med at sende nøgenbilleder. Gennemsnit. (n = 1777)

Mandlige respondenter	4,08 (n = 493)
Kvindelige respondenter	4,76 (n = 1284)
Forskel	-0,682
P-værdi	0,000***

Desuden bemærker en respondent, at for at løse problemet med VAIBUS, er det *“helt klart nemmest bare at have kontrol over sine seksuelle lyster og undgå en risiko.”* (4; 152; 25-26), hvilken igen belyser, at der er en forventning om, at kvinden bør begrænse sin adfærd.

Hvad der endvidere er interessant er, at denne sociale kontrol også udøves af kvinder selv, hvor de a priori lægger låg på sin adfærd for at undgå konsekvenserne af det. En kvindelig fokusgruppedeltager fortæller følgende:

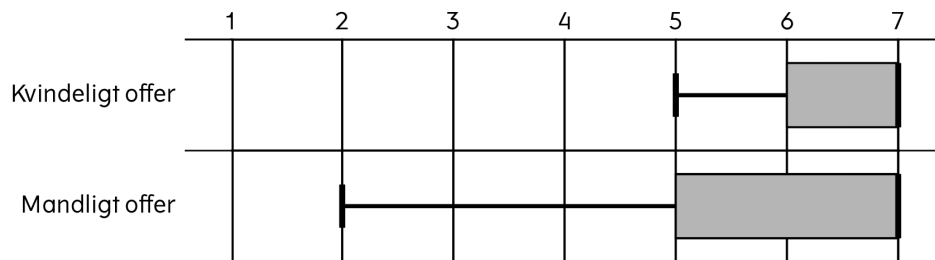
“Altså det har da gjort, at jeg nok aldrig nogensinde kommer til at sende et nøgenbillede – selv hvis min langtidskæreste er på udveksling i Kina (...)” (2; 8; 13-16)

Dette var der klar enighed om i fokusgruppen, og en deltager beskriver, at det bl. a. skyldes, at *“man bliver paranoid”* pga. de *“skrækhistorier”* (2; 8; 18-21), der berettes om ofre, der har været udsat for VAIBUS. Disse skrækhistorier, som kan blive betragtet som en forudindtaget eller forestillet konsekvens, betyder altså, at de unge kvinder ikke engang tør sende et IB til en person, de har en tæt relation til, hvilket såvel skaber en fundamental mistillid i, hvad der ellers burde være én af en persons tætteste relationer, ligesom det helt konkret indskrænker deres handlerum og seksuelle adfærd.

Her finder vi det relevant at perspektivere til en anden teoretikere, der ligesom Bourdieu præsenterer et anerkendelsesbegreb, nemlig Honneth, der beskriver, at individet må få anerkendelse i tre forskellige sfære, hvoraf den første er den intime, der indeholder intime og nære forhold. Individet må opnå anerkendelse i alle disse sfærer for at opnå et “praktisk selvforhold”, og det er i den intime sfære, at individet udvikler selvtilid. Samtidig nævner han krænkelser relateret til de tre sfærer, og i den intime sfære drejer det sig fx om seksuelle krænkelser, som skader individets selvforhold og skaber grobund for mental dårlighed (Honneth, 2006, s. 174). Således kan disse krænkelser og specifikt denne form for selvdisciplinering, som den medfølger, resultere i manglende selvtilid, og i at kvinder faktisk bliver forhindret i at udvikle en personlig identitet, hvilket må siges at være indgribende og desuden reproducerende for den maskuline dominans. På den måde er disse personlige, individualiserede konsekvenser eksponent for et kollektivt, strukturel problem. Ifølge Bourdieu betyder den symbolske volds tvangsmiddel via kroppen, at de, der befinder sig i en underordnet position, bidrager til deres egen undertrykkelse pga. en accept af de pålagte begrænsninger, og hvor de underordnede således selv er med til at producere og reproducere dominansforholdet via denne selv begrænsende praksis. Således manifesterer dødsrisiko kønnede performanceforventninger i kvindernes habitus som kropsliggjort social kapital, og de bliver disponeret til at lægge låg på sig selv. De kvindelige respondenter og fokusgruppedeltagere udtrykker en form for selvdisciplinerende adfærd i frygten for at blive udskammet eller victimised, men som man ud fra Bourdieus teori kan påpege, kan man aldrig vide om disse afledte subjektive oplevelser af skam, blufærdighed og angst er årsag til eller virkning af adfærdsformer, fx det at begrænse sin digitale intimitet i frygten for VAIBUS, da *“disse kropsliggjorte følelser, der optræder, er former for anerkendelse, der tager sig de negative fordomme i forkøbet”* (Callewaet & Petersen, 1998, s. 30). Som en kvindelige fokusgruppedeltager beskriver:

“Ja, det bliver meget alvorligt lige pludseligt, i en situation som faktisk bare burde være legende og let. Altså jeg skal også tænke over, hvilke konsekvenser der er, og hvad nu hvis...” (2; 7; 29-30)

Frygten for konsekvenser har altså en helt konkret virkning på kvindernes ageren i deres mest intime relationer, som respondenteren så præcist beskriver, ellers burde være legende og let. Den beskrevne paranoide tilstand hænger godt sammen med vores kvantitative fund. Som det fremgår af boksplottene nedenfor, er medianen for denne variabel 7 for både mandlige og kvindelige ofre – dvs. at 50 % af respondenterne har angivet 7, den højeste mulige placering, på skalaen. Der er således en meget stor del af respondenterne, der forventer, at offeret er bange for konsekvenserne – og det er bemærkelsesværdigt, at denne frygt i højere grad forbindes med et kvindeligt offer, hvor vi fandt en signifikant forskel på 0,4598.

Figur 10: Boxplot - Hvordan tror du, at offeret har det med, at det har fået delt sit nøgenbillede?

På den måde kan der i empirien tydes, at et problem, der ellers er kulturelt og strukturelt betinget – da så mange bliver udsat for VAIBUS – bliver individualiseret, hvor offeret bliver forventet at begrænse og afstemme sin egen adfærd for ikke at fremprovokere VAIBUS; En krænkelse med alvorlige konsekvenser til følge – både udefrakommende i form af victim blaming og slut-shaming, men også indefrakommende i form af skam og frygt.

6.5. Videreledning som maskulin praksis

Indtil videre har vi især fokuseret på opfattelsen af kvindelig seksualitet og normer for femininitet som eksponent for socialt konstruerede kønsnormer og maskulin dominans. Imidlertid er det også væsentligt at undersøge, hvordan empirien afspejler maskuline normer og performanceforventninger til mænd. I dette afsnit vil vi undersøge, hvordan unges opfattelser af DAIB og VAIBUS kan forstås på baggrund af normer for maskulinitet, mens vi i det næste afsnit vil udfolde, hvordan mændene kan siges at dominere af deres egen dominans.

Det er gennemgående i vores empiri, at respondenter og fokusgruppedeltagere forventer, at mænd vil opnå social og symbolsk kapital, hvis de har udsat nogen for VAIBUS, og de vil opleve langt færre konsekvenser, hvis de selv udsættes for VAIBUS. Materialet afspejler således en norm for maskulinitet, hvor offentlig seksualitet bliver opfattet i overensstemmelse med doksiske forventninger til mænd. Denne pointe er i tråd med den øvrige forskning i feltet, hvor Ringrose & Harvey (2015) fx påpeger en dobbeltstandard, hvor mænds omdømme forbedres ved at tilegne og viderelede IB. Helt grundlæggende fremgår det i vores data, at mænd bliver opfattet som “seje”, hvis de videregiver IB:

“Jonas skulle sikkert blære sig til sine venner om, hvad han har modtaget af Sarah. Han skal vise sin scoring frem og for at opnå popularitet”(4; 9; 16-17)

“Fordi der er en kultur blandt drenge, som gør det okay at sende videre. Det giver credit fra de andre drenge. Det er ligesom, hvis handyr puster sig op foran andre haner. Det giver respekt.”(4; 17; 5-6)

“For at få anerkendelse i hans vennekreds, og fordi at han sikkert nyder at have en eller anden form for ”magt” over Sarahs privatliv.”(4; 16; 20-21)

Mænd forventes altså at opnå social kapital ved at udsætte nogen for VAIBUS - endda selvom de faktisk udfører en kriminel handling, der har meget store konsekvenser for offeret, og som de fleste respondenter anser som en forbrydelse. Vi har ikke en kvantificérbar variabel om, hvorfor krænkeren videresendte billedet, men vi har spurgt, om der vil blive tænkt dårligt om krænkeren. Her er det interessant, at respondenterne forventer, at der vil blive tænkt dårligere om en mandlig krænker, som det fremgår herunder.

Tabel 9: Der vil blive tænkt dårligt om krænkeren, fordi den har delt billedet. Gennemsnit.

Kvindelig krænker	3,830939 (n = 918)
Mandlig krænker	4,154684 (n = 905)
Forskel	-0,3237449
P-værdi	0,000***

Disse skal ses i lyset af, at det bliver opfattet som en langt værre forbrydelse at udsætte nogen for VAIBUS, fordi det medfører et så stort tab af symbolsk kapital og også social kapital i og med, at man sandsynligvis vil miste venner og blive mindre sociabil i kraft af ens manglende evne til at opfylde doksiske forventninger, hvilket afspejles i, at de bliver forventet at opleves langt værre for kvinder. Dette bliver også afspejlet i følgende citat fra fokusgruppen med mændene vedrørende følelsen af at få videredelt et IB:

“Jeg tror bare, det er den her måde, man har fået en opfattelse på med piger og drenge. Drenge de er sådan lidt ‘okay, fuck det’-agtigt.”(1; 4; 14-15)

Det ovenstående citat er også eksponent for den tilgang, mange mænd bliver forventet at have til sex: Som Bourdieu beskriver det, er seksualitet og kærlighed noget, mænd tænker ud fra en eroblingslogik, der således ses som en magtstrategi. Med til denne eroblingslogik hører det naturligt med, at man vil vise sin erobring til omverdenen – således bliver det intime kollektivt i en maskulin social sammenhæng. Nedenstående citat beskriver, hvordan den maskuline dominans kan fortolkes:

“Det er den viriliserede mands skæbne at hans begær udformer sig som et begær om at herske over andre mænd. Og dertil benytter han sig af kvinderne som instrument”(Callewaert & Petersen, 1998, s. 46)

I den forbindelse er det værd at nævne Flood (2007, s. 341), der beskriver, hvordan mænds kønspraksis kan ses som en homosocial forhandling, hvor livet i høj grad leves mellem andre mænd, og hvor udfoldelser af mandighed er betinget af og sker for andre mænd. En måde at opnå andre mænds anerkendelse – eller symbolsk kapital – er fx seksuelle præstationer, såsom at have IB af kvinder. VAIBUS er således et instrument til at opnå den symbolske kapital i gruppen.

Således kan vores datamateriale forstås ud fra en opfattelse af manden som en, der skal herske over andre mænd – med kvinder som instrument, fx når han videredeler IB af kvinder m.h.p. at vise, at han har adgang til deres seksualitet. Fx har DeKeseredy & Schwartz (2016) og Henry & Flynn (2019) undersøgt denne form for maskulin gruppedynamik ud fra et male peer support-perspektiv: Altså det fænomen, at mænd ikke miskrediterer andre mænd for at have en grænseoverskridende seksuel adfærd, men nærmere tilskynder dem og ser det som en positiv ting, hvilket gør den krænkende mand mere sociabil på et maskulint felt. Når vi ser denne forventede konsekvens i både surveyen og fokusgrupperne, kan det også være udtryk for male peer support, hvor seksuelle overgreb ses som et maskulint træk, der giver symbolsk og kapital, fordi de konstituerer den maskuline dominans.

Det er derudover bemærkelsesværdigt, at der bliver benyttet en form for flok-metafor, når respondenterne skal forsøge at beskrive, hvorfor Jonas videresendte billedet:

“Han vil gerne kunne byde ind med noget til drengegruppen, måske er han ikke den der scorer allermest, når de er sammen i byen”(4; 29; 23-24)

Således ses “drengegruppen” som en form for flok, hvor man skal bidrage til fællesskabet, hvilket fx kan gøres ved at have et IB af en kvinde, han kan vise til “gutterne”. Dette understreger Floods pointe om homosocialitet og Henry & Flynn’s pointe om male peer support. Set ud fra et social kapital-perspektiv er dette samtidig udtryk for, at det netop er de muligheder, et individ har på baggrund af dets netværk, der udgør den sociale kapital: Når mandegruppen samlet set bliver anset for sejere, fordi de lever op til maskuline performanceforventninger om dominans og virilitet, er det således et resultat af, at de forsøger at optimere deres sociale handlemuligheder. Hall & Hearn (2019) har undersøgt opfattelser og udøvelse af maskulinitet i relation til hævnporno og finder, at magt, kontrol og maskulinitet er underliggende temaer for denne problemstilling. Samtidig fandt Henry &

Flynn (2019) ud fra et “hypermaskulinitets”-perspektiv, at brugere af hævnporno-hjemmesider i højere grad var motiveret af at få verificeret deres maskulinitet til et seksuelt afvigende netværk, end at få hævn over personen på billederne.

Afslutningsvis er det dog også værd at bemærke, at selvom mændene, der deltog i vores fokusgruppe udviste meget stor afstand til videredeling af seksuelle krænkelse, var deres artikulation af problemet stadig præget af den opfattelse af maskulinitet, vi er kommet ind på her. En af dem nævnte fx:

“Også hvis man fx har et nøgenbillede af en pige, og man ser hende på gangen eller på gaden, så associerer du det her billede med pigens krop, så hver gang man ser pigen, så tænker man også på “fuck, nu har jeg set hende, så ved jeg hvordan pigens bryster ser ud” og sådan noget, og så er det nok det eneste du ser, når det er.”(1; 4; 3-6)

Citatet viser den stærke kraft, der er i doksiske normer for maskulin performance: Selvom mændene viser meget tydeligt afstand – både i deres sprog, men også i deres kropssprog, der bar præg af nærmest at være væmmede ved at snakke om emnet – er deres habitus præget af, at deres spontane reaktion på en kvinde udsat for VAIBUS, nok refererer til normerne for deres egen, konstruerede maskulinitet i relation til forventninger til feminitet. Det understreger altså, at doxa indlejrer sig kropsligt og således bliver til spontan praksis. Når vi skal forstå unges opfattelser VAIBUS og DAIB er det centralt at forstå, hvor stærk og betydningsfuld doxa er, netop fordi den manifesterer sig kropsligt og disponerer, hvorledes mænd og kvinder kan tænke og handle, selvom de er bevidste om, at der kan være andre måder, der er mere hensigtsmæssige.

6.6. De dominerendes dominans over dem selv

I forlængelse af det magtspil, som vi i forrige afsnit viste, der foregår i mellem mandlige aktører, hvor distribuering af kvindelige IB kan ses som et middel til at opnå social og symbolsk kapital for mænd, vil vi også nu komme ind på bagsiden af medaljen og den *pris*, som mænd betaler for deres maskulinitet, som Reinicke påpeger (2019, s. 459). Ifølge Reinicke er der et mandeparadoks, hvor mænd på den ene side befinder sig i toppen af samfundet, men samtidigt også i bunden – bl. a. er mænds selvmordsrate tre gange så høj som kvinders (Psykiatrifonden, u.å.). Ikke desto mindre har mænd været usynlige, neutrale og kønsløse som socialt forskningsfelt i videnskaben, og det kan ifølge Reinicke forklares ved, at mænd ikke er socialiseret til at tale om deres køn, men i stedet blot påtage sig kønnet (Reinicke, 2019, 462) – en pointe, der vil blive udfoldet til sidst i afsnittet.

Vi fandt, at der er en stærk signifikant forskel på baggrund af kønsvignetten ift., i hvor høj grad respondenterne forventer, at ofret synes, det er *sjovt* eller er *ligeglad* med at blive udsat for VAIBUS. Som det fremgår af tabellen nedenfor, forventer respondenterne, at mandlige ofre for VAIBUS synes, det er mere sjovt og er mere ligeglade sammenlignet med kvindelige ofre.

Tabel 10: Hvordan tror du, offeret vil have det med, at det har fået delt sit billede? Gennemsnit.

	Mandligt offer	Kvindeligt offer	Forskel	P-værdi
Det synes, det er sjovt	1,4560 (n = 910)	1,2347 (n = 929)	0,2213	0,000***
Det er ligeglad	1,6058 (n = 903)	1,3200 (n = 925)	0,2858	0,000***

Derudover er det værd at bemærke, at kønsvignetten giver en signifikant forskel hos både kvindelige og mandlige respondenter, og at mandlige respondenter generelt placerer sig en smule højere på skalaen ift., i hvor høj grad både mandlige og kvindelige ofre synes, det er sjovt/være ligeglade. Disse kvantitative fund, hvor mandlige respondenter i højere grad forventer, at mandlige ofre vil synes, det er sjovt, kan forklares ved, at de trækker på deres egen habitus og erfaringer med performanceforventninger. Som Connell beskriver om den mandlige identitet, vurderes mænd ud fra i hvor høj grad, de lever op til en hegemonisk maskulinitet, og mænd skal således konstant bevise deres mandighed. Denne stræben efter at udvise mandighed er ikke blot en søgen efter magt, men især også en frygt for afmagt (Reinicke, 2019, s. 463-464). Som Bourdieu anfører, foregår der to systemer af naturligt mandlige egenskaber og naturligt kvindelige egenskaber, herunder, at mænd forventes at være hårde og rå; kvinder bløde og sarte. Disse kønnede systemer, der forudsætter over- og underordningsforhold mellem mænd og kvinder, er ifølge Bourdieu konstrueret på baggrund af en bagvedliggende magtrelation, men bliver artikuleret som egenskaber, der er *effekten* af en naturlig kønsopdeling, snarere end årsagen bag magtrelationen. Netop i lyset heraf er det interessant, at mandlige ofre i højere grad forventer at tage lettere på at få delt sit billede – og at mandlige respondenter endda i højere grad angiver dette – hvilket kan afspejle et internaliseret (doksisk) maskulint ideal om ikke at udstråle kvindelige, og dermed underordnede, værdier såsom sårbarhed. I vores kognitive pilotinterview nævnte den mandlige interviewperson, at han oplevede, at det ikke bliver taget seriøst, når mænd udsættes for VAIBUS – dette er på trods af, at det jo også er en krænkelse af mænds intimsfære. Fx nævnte en deltager i den mandlige fokusgruppe, at én af hans bekendte blev kaldt øgenavne, der refererede til hans kønsdel, og drillet i lang tid i sin omgangskreds, efter at han var udsat for VAIBUS. Dette er et eksempel på, at det også har sociale konsekvenser for mænd. Alligevel forventes det i højere grad af respondenterne, at det

mandlige offer synes, det er sjovt og ligeglad, hvilket kan bidrage til, at gøre VAIBUS mod mænd socialt legitimt – en holdning, vi også kunne tyde i den kvalitative empiri.

Derudover fandt vi tegn på, at mænd også kan blive udsøkket for deres kroppe, hvis de udsættes for VAIBUS. Som en mandlig deltager i fokusgruppen udtaler:

“Jeg tror også, at hvis man skal nedgøre ham meget, så ville man sige, at den var lille.”(1; 5; 10)

At mænd, der bliver udsat for VAIBUS, kan blive nedgjort på baggrund af deres penisstørrelse er også noget, vi kunne tyde i den kvalitative empiri – og interessant er det endvidere, at flere respondenter brugte dette som nedsættende, når vignetten indeholdte en mandlig krænker. Også Ringrose & Harvey (2015) har fundet, at mænd belønnes for kroppe, der udstråler *hård maskulinitet*, og at der er meget skam forbundet med penisstørrelse, og at netop dette sættes i relief i forhold til at bedømme mænds performance af deres maskulinitet. Således bliver mænd også konstant vurderet på baggrund af deres grad af maskulinitet. Som Bourdieu påpeger, er mandens privilegium en fælde – det at være mand giver ikke kun i sig selv ret til mange ting, men betyder også, at mænd er forpligtet til mange ting – herunder konstant at skulle befæste sin mandighed. Mandens privilegium betales således med prisen om spænding og strid mellem andre mænd (Callewaert & Pedersen, 1994, s. 35) og også Van Royen et al., (2018) analyserer deling af IB i en kontekst af konstant konkurrence mellem mænd i kampen om at bevise deres mandighed.

VAIBUS kan endvidere fortolkes som en måde at blive anerkendt og en del af et fællesskab på: Det kunne således også tydes i empirien, at der var en forventning om, at det ofte er mænd, der er usikre eller føler sig ekskluderet af et fællesskab, der anvender IB som en “adgangsbillet” til et fællesskab. Som en respondent beskriver om, hvorfor man udsætter nogen for VAIBUS:

“Måske for at føle sig interessant, få lidt social credit – måske fordi vennerne pressede på – måske bare for at udstille hende og derved dække over egne potentielle usikkerheder om ham selv.”(4; 21; 19-20)

Matthew & Jeff (2019) fortolker VAIBUS som et udtryk for kompensatoriske maskulinitetshandlinger, hvor VAIBUS altså kan være en desperat handling for at kompensere for, at man i forvejen føler sig usikker i sin maskulinitet og evt. udelukket fra fællesskabet. Dette er interessant set i lyset af Bourdieus pointe om, at de kulturelle virkemåder er vilkårlige og alt andet lige, kunne være anderledes (Bourdieu, 1999, s. indledningsside) – således kan VAIBUS være en arbitrær handling, der udstråler virilitet og maskulin styrke for at blive accepteret i

et fællesskab, som lige så godt kunne have taget en anden – og mindre krænkende – form. Man kan således forstå VAIBUS som en kompensation for en skrøbelig maskulinitet. Desuden kan homosocialiseringen, hvor mænd socialiseres til at være i indbyrdes kamp om at bevise mandighed, medvirke til svage og usikre bånd mellem mænd, der netop kan styrke sandsynligheden for, at man benytter umoralske metoder som desperate midler til at blive emotionelt og socialt anerkendt. Som en mandlig deltager i fokusgruppen påpeger: “(...) *så tror jeg slet ikke, man behøver at være så kold.*”(1; 11; 4) for at udsætte nogen for VAIBUS. Der er altså ikke tale om enkelte individer med lav moral eller empatisk sans, men en handling, der potentielt kan blive udført af alle i kraft af den sociale struktur, måske endda især usikre mænd.

Spørgsmålet er, om VAIBUS ikke netop kan undgås, hvis mænd får en platform til at tale om disse kønnede sociale systemer, der i høj grad også har sociale omkostninger for mænd, herunder en svækkelse af sociale bånd mænd imellem og undertrykkelse af sårbarhed. Vi fandt, at mændene i fokusgruppen havde langt sværere ved at tale om emnet, sammenlignet med de kvindelige fokusgruppemedtagere, og også Reinicke (2019) påpeger, at “*langt de fleste mænd ikke er vant til, eller føler sig tiltrukket af, at skulle diskutere køns- og ligestillingsrelaterede emner*”(s. 465). Dette er netop problematisk, hvis mænds kønnede identitet skal synliggøres og sættes på den politiske dagsorden, så mænd også kan få bedre mulighedsbetingelser ift. at opnå anerkendelse på baggrund af adfærd, der ikke krænker kvinder og andre mænd. I næste afsnit vil vi diskutere, hvilke fremtidsudsigter, der er ifm. problemstillingen.

6.7. I kølvandet på #metoo og Umbrella-sagen – et problem i forandring eller forbedring?

Som afslutning på analysen vil vi udpensle de forrige analyseafsnit m.h.p. at undersøge problemstillingen i den konkrete kontekst, der er præget af store forandringer på mange felter. Således undersøger vi i denne del af analysen det tredje arbejds spørgsmål; hvordan opfattelsen af DAIB og VAIBUS afspejler forandringer i forståelsen af ligestilling, køn og sex. Specifikt undersøger vi problemstillingen i kølvandet på den sociale bevægelse #metoo og den såkaldte Umbrella-sag, hvorefter vi også vil give en række bud på, hvordan man kan ændre den.

Der er stadig store kønsforskelle ifm. problemstillingen – og for især kvinder kan det have store sociale konsekvenser at være offer for VAIBUS. Samtidig kan det for mænd have andre konsekvenser, der afspejler doksiske maskulinitetsforestillinger. Imidlertid foregår vores arbejde med problemfeltet også i en tid præget af

forandringer og forventninger om fremtiden – og som Reinicke i sin bog om mænds krænkelse af kvinder nævner; “*Man kan naturligvis ikke skrive om seksuel chikane i disse tider uden at komme ind på #MeToo-bevægelsen*” (2018, s. 15). Bevægelsen, hvor kvinder med hashtagget #MeToo delte deres erfaringer om sexismen, krænkelse og voldtægt, blev en global platform, der har givet et sprog til at tale om kønsstrukturer og krænkelse på den måde, der ikke var mulig før. Ifølge Reinicke har sexchikane fået en ny status, hvor skyld og skam fylder mindre hos individet, mens der i stedet er fokus på en kultur (Reinicke, 2018, s. 16). Samtidig blev problemstillingen helt konkret en del af den offentlige debat i Danmark, da flere end 1000 danskere blev tiltalt for at have delt en børnepornografisk²¹ video af en 15-årig pige. Bemærkelsesværdigt er det, at politiet tog et meget solidt standpunkt om, at det var en uacceptabel forbrydelse (Den Offentlige, 2018) – en ændring i den oplevelse, vi beskrev i problemfeltet på baggrund af Holten og Meghan’s Story.

Først og fremmest er det vigtigt at påpege, at respondenterne og fokusgruppedeltagerne trækker på en form for akkumulerede erfaringer – de trækker således på deres habitus, der er afgørende for, hvad man opfatter som rigtigt og forkert, som godt og dårligt. Habitus er en størrelse, der er langsom til at forandre sig (Rosenlund & Prieur, 2006, s. 121), og derfor tager det tid, før forandringer i kulturen manifesterer sig. Derudover er det værd at nævne, at vi rent metodisk er begrænsede af, at vi ikke kan andet end gisne om, hvorvidt vores data ville have set ud, hvis vores arbejde foregik før #MeToo.

Et vigtigt perspektiv – og nok en begrænsning – i muligheden for forandring ligger i, at udøvelsen af magt typisk antager en symbolsk form: Både kvinder og mænd er med til at konstituere den maskuline dominans, og de tænker sig selv og relationerne mellem dem ud fra kategorier defineret ud fra dominansforholdet. Det betyder, at vi både må se på mænd og kvinders adfærd og ændringer i denne, hvis vi vil ændre den måde, problemet kommer til udtryk på. Bourdieu skriver ifm. netop symbolsk vold:

“Det er fuldstændigt illusorisk at tro, at den symbolske vold kan besejres alene med bevidsthedens og viljens våben, for dens virkninger og betingelser for dens virkningsfuldhed er varigt indskrevne i kroppens inderste i form af dispositioner” (Bourdieu, 1999, s. 45)

Overordnet set kan man altså sige, at problemstillingen er præget af, at alle de træk ved maskulinitet og feminitet, vi har bragt på bane, manifesterer sig kropsligt i individernes handlingsdispositioner – habitus. Derfor er de bagvedliggende fænomener, der disponerer individerne på en særlig måde, også svære at ændre, fordi både

²¹ Vi bruger her ordet *børnepornografisk* af mangel på bedre, selvom vi ikke anser materialet for decideret pornografisk, idet det ikke blev produceret med samtykke.

mænd og kvinders dispositioner er indskrevet i dem på baggrund af den maskuline dominans kategoriseringsprincipper.

Flood (2019) fandt, at mænds reaktioner på #MeToo rangerede fra ivrig støtte til direkte fjendtlighed. Reinicke (2018, s. 163) påpeger, at #MeToo har givet rum til, at mænd blev indviet i en fælles erkendelse af omfanget af de krænkelser, kvinder bliver udsat for. Imidlertid nævner han også, at det væsentlige spørgsmål er, hvordan man motiverer mænd til at deltage i denne debat, der jo opfattes af mange mænd som utilgængelig – det er således utroligt svært at gå fra at bidrage til en sexistisk kultur (måske uden at vide det) til aktivt at vælge at blive en del af løsningen, fordi det i mand-til-mand-relationer er svært at sige fra. Dette understøttes af vores empiri: Mænd synes både, det er svært at tale om alvorlige emner som sexismen, og der er store modsatrettede forventninger til deres reaktioner på sexismen, overgreb osv. Samtidig blev det også klart i selve udførelsen af fokusgruppeinterviewet, hvor det faldt mændene meget unaturligt at snakke om emnet. Reinicke nævner endvidere, at det er vigtigt, at der ikke bliver malet et for destruktivt billede af mænd, og det er samtidig helt centralt, at mænd bliver introduceret til, at der er flere gode ting ved ændringerne end de ting, de mister ved den gamle form for maskulinitet – noget vi jo netop har påpeget i vores analyseafsnit om mænds dominans over sig selv. Det er essentielt, at det her ikke kun handler om mænd: Som vores analyse har vist, er det også kvinder, der bidrager til victimblaming og slutshaming

Med Umbrella-sagen har vi set et skift i, hvordan man håndterer og anser problemstilling fra juridisk side. Med sagen er digitale sexkrænkelser blevet institutionelt legitimeret som reelt overgreb, hvilket må forventes at have en stor betydning for opfattelsen af ofre og krænker i sager om digitale sexkrænkelser. Samtidig har problemstillingen fået opmærksomhed i det politiske felt, hvor den tidligere justitsminister i 2018 skærpede straffen (Justitsministeriet, 2018), og hvor der i 2017 blev afholdt høring om hævnporno (Kvinfo, 2017). Imidlertid viser vores analyse, at selvom dette er et vigtigt skridt, netop fordi der jf. Bourdieu er et dialektisk forhold mellem det institutionelle felt og individernes habitus, skal der meget mere til. Dobash, Dobash, Cavanagh & Lewis (2000) påpeger ifm. vold i parforhold, at det er vigtigt at have øje for, at dette både er en forbrydelse og et socialt problem. Således må der både indsættes m.h.p. et kulturændring og på det juridiske system.

En konsekvens, #MeToo og Umbrella-sagen i kombination nok har sørget for, er, at digitale sexkrænkelser – ihvertfald i det juridisk-institutionelle felt – anses som en reel krænkelse, der indgår som en del af det kontinuum af krænkelser, kvinder udsættes for. I den forbindelse har vi i vores survey undersøgt, om respondenterne mener,

at krænkeren i vores vignet bør blive dømt for sin forbrydelse. Den nedenstående tabel viser, hvordan mandlige og kvindelige respondenter forholder sig til dette spørgsmål. Det er værd at bemærke, at der ikke er signifikant forskel på villigheden til straf på baggrund af krænkerens køn, hverken for mandlige eller kvindelige respondenter eller samlet set. Imidlertid er der dog stor forskel på, hvorvidt mandlige og kvindelige respondenter overordnet ønsker at straffe krænkeren, som det fremgår herunder:

Tabel 11: Synes du, krænkeren burde blive dømt for at have videresendt offerets nøgenbillede?

Ud af <u>alle</u> respondenter:		
	Mandlige respondenter	Kvindelige respondenter
Nej	17,6 % (n = 76)	4,9 % (n = 55)
Ja	82,4 % (n = 355)	95,1 % (n = 1060)
P-værdi	0,000***	
Ud af <u>mandlige</u> respondenter:		
	Mandlig krænker	Kvindelig krænker
Nej	80,2 % (n = 178)	15,3 % (n = 32)
Ja	84,7 % (n = 177)	19,8 % (n = 44)
P-værdi	0,000***	
Ud af <u>kvindelige</u> respondenter:		
	Mandlig krænker	Kvindelig krænker
Nej	95,6 % (n = 540)	4,4 % (n = 25)
Ja	94,5 % (n = 520)	5,5 % (n = 30)
P-værdi	0,000***	

Denne sammenhæng kan fortolkes som, at kvinder i langt højere grad kender alvoren ved disse krænkelser på baggrund af forskellige krænkelserfaringen. Derudover kan mange mænd nok sætte sig ind at “komme til” at begå denne form for forbrydelse i kraft af doksiske forventninger, hvorfor de ikke finder det naturligt at straffe. Det overordnede billede er dog, at langt de fleste gerne vil straffe krænkeren og således tager forbrydelsen seriøst, hvilket tyder på, at Umbrella-sagen og #MeToo har sat sine spor. Bourdieu nævner dog, at nogle institutionelle ændringer (fx ændring i adgang til uddannelse, juridiske foranstaltninger osv.) kan virke som et røgslør for de

uformelle diskrimination- og dominansforhold (Bourdieu, 1999, s. 126). Her er det værd at bemærke, at netop #MeToo måske giver et ændringsrum i netop kulturen, fordi det er omdrejningspunktet for bevægelsen.

Som afslutning på analysen vil vi på baggrund af de øvrige analytiske pointer reflektere over, hvad man konkret kan gøre for at ændre problemstillingen. PettyJohn, Muzzey, Maas & McCauley (2019) nævner, at man skal intervenere tidligt m.h.p. at klargøre og ændre, hvordan hegemonisk maskulinitet indlejres i kulturen. Således er det åbenlyst at påpege, at der i grundskolen skal initieres tiltag, der gør børn opmærksomme på kønsforventninger for at disponere fremtidens unge til at handle og tænke anderledes. I den forbindelse er det vigtigt både at fokusere på normer for femininitet og maskulinitet: Som vi har vist, er det især udskammelse af kvinders seksualitet, der giver anledning til skam og dominans. Således skal tiltag fokusere på at aftabuisere kvinders seksualitet – en strømning der fx har været present med den såkaldte fjerdebølgefeminisme, der udfordrede normen for ikke bare feminisme men også kvinders seksualitet – de proklamerede fx, at “*Kvinder skal lære at stå ved deres erotiske kapital*” (Almbjerg, 2017). Samtidig skal der skabes grobund for en kultur, hvor mænd også kan vise sårbarhed, samtidig med at de bibeholder de træk, der identificerer dem som maskuline. Et eksempel ses i organisationen DareGender, der afholder *MandSnak*, hvor mænd kan ringe til en telefonlinje for at snakke, og hvor mænd mødes et sted, hvor mange føler sig hjemme – naturen – for at snakke om forskellige emner (DareGender, u.å). Man kan sagtens tænke sig, at disse principper blev overført til grundskolen, hvilket netop ville skabe denne grobund. Helt overordnet handler det således om, at møde mænd, hvor de er. I den forlængelse kalder problemstillingen og forandringerne også på forskning, der møder mænd, hvor de er; forskning, der “kønner” mænd og ser deres udfordringer og livsverden ud fra et kønsligt perspektiv.

7. Konklusion

I projektet har vi undersøgt, hvordan unges opfattelser af deling og videredeling af intime billeder uden samtykke kan forstås på baggrund af normer for femininitet og maskulinitet. Centralt er det, at unge på baggrund af doksiske kønnede performanceforventninger har vidt forskellige opfattelser af både offeret og krænkeren alt efter, hvilket køn, de har: Således er det gennemgående, at unge forventer at et kvindeligt offer opfattes meget dårligere end mænd, og det forventes endvidere, at det for kvinder vil have langt større betydning for deres identitet og sociale kapital. Overgrebet artikuleres for kvinder som en form for point of no return, der ændrer hele hendes liv - helt konkret smelter kvinden sammen med sit intime billede, fordi en så stor del af kvinders kapitalbeholdning afhænger af deres udseende og krop. Endvidere forventer mange unge, at kvinder vil blive slut-shamet og victim-blamet, fordi de i kraft af delingen af intime billeder ikke opfylder de feminine performanceforventninger, ligesom at der i de unges sprog kan tydes udtryk for netop disse fænomener. De doksiske forventninger til kvinder indlejrer sig i deres habitus, idet de begrænser deres adfærd ved kategorisk ikke at sende intime billeder selv i de mest intime relationer, fx i længerevarende forhold, i frygt for at det videredeles. Kvinder kommer således muligt tab af social kapital i forkøbet ved at undgå at indgå i digital intimitet, mens mænd ikke i lige så høj grad skal tage stilling til denne del af problemstillingen og derfor kan navigere mere frit i intime relationer. Således diskrimineres kvinder ved, at deres handlerum i den digitale verden indskrænkes. Det forholder sig anderledes for mandlige ofre, som unge forventer har en laissez faire-tilgang til at få videredelt deres intime billede uden samtykke. Desuden opfatter unge intime billeder som en måde for mænd at få adgang til et fællesskab og anerkendelse, altså symbolsk kapital. Unges praktiseringer af normer for maskulinitet og femininitet i relation til problemstillingen, er desuden eksponent for samme dominansforhold, hvor kvinder og mænds seksualitet opfattes meget forskelligt. Også mænd udsættes for et socialt pres ift. at leve op til maskulinitetsforventninger, hvor de dels forventes at tage let på at blive udsat for en digital krænkelse, og dels at de enten forventes at have en aggressiv seksuel adfærd eller at legitimere en sådan adfærd fra deres mandlige venner. De nævnte tendenser indlejrer sig kropsligt i de unges habitus og bliver en spontan praktisering, der afspejler doksiske forventninger i relation til den maskuline dominans. Trægheden, som ændringer i habitus er præget af, betyder, at de juridiske, politiske og institutionelle forandringer ikke nødvendigvis har manifesteret sig helt endnu. Imidlertid er der håb for ligestillingen på området i lyset af især #MeToo, der gør kvinders krænkelser erfaringer tilgængeligt og nye retspraksis ifm. Umbrella-sagen, der gør, at overgrebene institutionelt legitimeres som strafbare. Vi lægger derfor op til, at forskningen fortsat skal have fokus på problemstillingen, fordi unges opfattelser sandsynligvis vil ændre sig i kraft af kontekstuelle forandringer i de næste år

8. Litteraturliste

Abbott, A. (2004). *Methods of Discovery: Heuristics for the Social Sciences*. London: W. W. Norton.

Albury, K., & Crawford, K. (2012). Sexting, consent and young people's ethics: Beyond Megan's Story. *Continuum*, 26(3), 463-473.

Almbjerg, S. I. (2017) »Kvinder skal lære at stå ved deres erotiske kapital«. Lokaliseret 12.12.2019 på <https://bit.ly/35b2bap>

Andersen, L. B., Binderkrantz, A. S., & Hansen, K. M. (2012). Forskningsdesign. I: Andersen, L. B., & Hansen, K. M., & Klemmensen, R. (Red.), *Metoder i statskundskab* (s. 66-96). København: Hans Reitzels Forlag.

Andersen, M. H., Jørgensen, L., & Davidsen, S. (2013). Litteratur- og informationssøgning i samfundsvidenskaberne. I C. J. Kristensen, & M. A. Hussain (Red.), *Metoder i samfundsvidenskaberne* (s. 57-74). Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Beck, U. (1992) *Risk Society – Towards a New Modernity*. Thousand Oaks, California: SAGE.

Bourdieu, P. (1986). *The Forms of Capital*. Lokaliseret 5.10.2019 på <https://bit.ly/2t7aQwh>

Bourdieu, P. (1996). *The Rules of Art*. Cambridge: Polity Press.

Bourdieu, P. (1999). *Den Maskuline Dominans*. København: Tiderne Skifter.

Bourdieu, P., & Wacquant, L. J. D. (1992) *An Invitation to Reflexive Sociology*. Oxford: Polity Press.

Caillaud, S., & Flick, U. (2017). Focus Groups in Triangulation Contexts. I: Barbour, R., & Morgan, D. (Red.), *A New Era in Focus Group Research*. (s. 155-177). London: Palgrave Macmillan.

Callewaert, S., & Petersen, K. A. (1998) Det mandlige Herredømme i middelhavskulturen ifølge Pierre Bourdieu. I: Callewaert, S., Munk, M., Nørholm, M., & Petersen, K. A. (Red.) *Pierre Bourdieu: Centrale tekster inden for sociologi og kulturteori*. (s. 20-48). København: Akademisk forlag.

Dahl, K. M., Henze-Pedersen, S., Østergaard, S. V., & Østergaard, J. (2018). *Unge opfattelser af køn, krop og seksualitet*. Lokaliseret 4.12.2019 på: <https://bit.ly/36s5biJ>

DareGender. (u.å) *DareGender*. Lokaliseret 13.12.19 på <https://bit.ly/2qSeRUD>

DenOffentlige. (2018) Sexvideo-sag: 1000 unge sigtes for at dele videoer. Lokaliseret 12.12.2019 på <https://bit.ly/2YGFfgN>

Dobash, R. E., Dobash, R. P., Cavanagh, K., & Lewis, R. (2000) *Changing Violent Men*. Thousand Oaks, California: SAGE.

Flood, M. (2007) Men, Sex, and Homosociality: How Bonds between Men Shape Their Sexual Relations with Women. *Men and Masculinities*, 10(3), 339-359.

Flood, M. (2019). Men and #MeToo: Mapping Men's Responses to Anti-violence Advocacy. I: Fileborn, B., & Loney-Howes, R. (Red.), *#MeToo and the Politics of Social Change* (s. 285-300). London: Palgrave Macmillan.

Flynn, A., & Henry, N. (2019). Image-Based Sexual Abuse: An Australian Reflection. *Women and Criminal Justice*, 1-14.

Frederiksen, M. (2014). Mixed Methods-forskning – fra praksis til teori. I: Frederiksen, M., Gundelach, P., & Nielsen, R. S. (Red.), *Mixed Methods-forskning: Principper og praksis* (s. 9–34). København: Hans Reitzels Forlag.

Geer, J. (1988). What Do Open-Ended Questions Measure? *The Public Opinion Quarterly*, 52(3), 365-371.

Giddens, A. (1992). *The Transformation of Intimacy*. Cambridge: Polity Press.

Halkier, B. (2012). *Fokusgrupper*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Hall, M., & Hearn, J. (2019). Revenge pornography and manhood acts: A discourse analysis of perpetrators' accounts. *Journal of Gender Studies*, 28(2), 158-170.

Hariri, J. C. (2012). Kausal inferens i statskundskaben. *Politica*, 44(2), 184-201.

Harrits, G. S., Pedersen, C. S., & Halkier, B. (2012). Indsamling af interviewdata. I: Andersen, L. B., Hansen, K. M., & Klemmesen, R. (Red.), *Metoder i statskundskab* (s. 144-172). København: Hans Reitzels Forlag.

Henry, N., & Flynn, A. (2019). Image-Based Sexual Abuse: Online Distribution Channels and Illicit Communities of Support. *Violence against Women*, 25(16), 1932–1955.

Henry, N., Flynn, A., & Powell, A. (2018). Policing image-based sexual abuse: Stakeholder perspectives. *Police Practice and Research*, 19(6), 565-581.

Holten, E. (2016). Retten til samtykke. I: Søndergaard, P. S. (Red.), *Sex, hævn og video - om børn og unges deling af intimt billedmateriale*. (s. 15-23). Aarhus: Turbine.

Järvinen, M. (2013). Bourdieu. I Andersen, H., & Kaspersen, L. B. (Red.), *Klassisk og moderne samfundsteori* (s. 365–386). København: Hans Reitzels forlag.

Justitsministeriet. (2018). *Justitsministeren skærper straffen for digitale sexkrænkelser og fordobler bødestrafen for blotteri*. Lokaliseret 12.12.2019 på <https://bit.ly/2RMTMWK>

Kehlstrup, J. D., & Lynggaard, K. (2013). Computerbaseret dokumentanalyse. I Kristensen, C., & Hussain, M. A. (Red.), *Metoder i samfundsvidenskaberne* (s. 57-74). Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Kvinfo. (2017). *Hævnporno på den politiske dagsorden*. Lokaliseret 12.12.2019 på <https://bit.ly/2YEgISM>

McGlynn, C., Rackley, E., & Houghton, R. (2017). Beyond 'Revenge Porn': The Continuum of Image-Based Sexual Abuse. *Feminist Legal Studies*, 25(1), 25-46.

Monrad, M., & Ejrnæs, M. (2012). Introduktion til vignetmetoden. I: Monrad, M., & Ejrnæs, M. (Red.), *Vignetmetoden – sociologisk metode og redskab til faglig udvikling* (s. 13-36). København: Akademisk Forlag.

Monrad, M., & Ejrnæs, M. (2012). Konstruktion af vignetter. I: Monrad, M., & Ejrnæs, M. (Red.), *Vignetmetoden – sociologisk metode og redskab til faglig udvikling* (s. 39-65). København: Akademisk Forlag.

Mullinix, K. J., Leeper, T. J., Druckman, J. N., & Freese, J. (2015). The generalizability of Survey Experiments. *Journal of Experimental Political Science*, 2, 109-138.

Nielsen, J. C., Sørensen, N. U., & Osmec, M. N. (2010) *Når det er svært at være ung – viden og råd om unges trivsel og mistrivsel*. Lokaliseret 04.12.2019 på: <https://bit.ly/2shlQae>

O'Cathain, A., & Thomas, K. J. (2004) "Any other comments?" Open questions on questionnaires – a bane or a bonus to research? *BMC Medical Research Methodology*, 4(25), 25-31.

- Olsen, H. 2006. Guide til gode spørgeskemaer. Lokaliseret 4.12.2019 på <https://bit.ly/2RI41o>
- Pedersen, K. B. (2012). Socialkonstruktivisme. I: S. Juul, & K. B. Pedersen (Red.), *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori – En indføring* (s. 187-232). København: Hans Reitzels Forlag.
- Pettyjohn, M., Muzzey, F., Maas, M., & McCauley, H. (2019) #HowIWillChange: Engaging Men and Boys in the #MeToo Movement. *Psychology of Men & Masculinity*, 20(4), 612-622.
- Psykiatrifonden (u.å.) *Hvor mange tager livet af sig selv – eller forsøger på det?*. Lokaliseret 12.2.2019 på: <https://bit.ly/35iAnB8>
- Red Barnet. (2016). *Når børn og unge deler intime billeder på nettet*. Lokaliseret 4.12.2019 på: <https://bit.ly/2E9cQ9x>
- Red Barnet. (2018). *Unge erfaringer med seksuelle krænkelse*. Lokaliseret 4.12.2019 på: <https://bit.ly/2soL46h>
- Reinicke, K. (2018) *Mænd der krænker kvinder*. København: Samfundslitteratur.
- Reinicke, K. (2019) Maskulinitet, mandeforskning og ligestilling. I: Greve, B. (Red.) *Socialvidenskab* (s. 459-477). Frederiksberg: Nyt fra Samfundsvidenskaberne.
- Ringrose, J., & Harvey, L. (2015). Boobs, back-off, six packs and bits: Mediated body parts, gendered reward, and sexual shame in teens' sexting images. *Continuum*, 29(2), 205–217.
- Rosenlund, L., & Prieur, A. (2006). Det sociale rum, livsstilenes rum og La Distinction. I Prieur, A., & Sestoft, C. (Red.), *Pierre Bourdieu - En introduktion* (s. 115-156). København: Hans Reitzels Forlag.
- Scott, A., & Gavin, J. (2018). Revenge pornography: The influence of perpetrator-victim sex, observer sex and observer sexting experience on perceptions of seriousness and responsibility. *Journal of Criminal Psychology*, 8(2), 162-172.
- Sestoft, C. (2006). Felt: Begreber og analyser. I: Prieur, A., & Sestoft, C. (Red.), *Pierre Bourdieu - En introduktion* (s. 157-184). København: Hans Reitzels Forlag.
- Slots- og Kulturstyrelsen. (2018). *Kort Nyt, Brug af sociale medier i 2018*. Lokaliseret 04.12.2019 på <https://bit.ly/38AUSuW>
- Sørensen, B. W. (2013) Voldens kontinuum og kvinders voldserfaringer. *Sosiologi i dag* 43(4). 69–93.

Starr, T., & Lavis, T. (2018) Perceptions of Revenge Pornography and Victim Blame. *International Journal of Cyber Criminology*, 12(2), 427–438.

Stroud, S. (2014). The Dark Side of the Online Self: A Pragmatist Critique of the Growing Plague of Revenge Porn. *Journal of Mass Media Ethics*, 29(3), 168-183.

Thompson, C., & Wood, M. (2018). A media archaeology of the creepshot. *Feminist Media Studies*, 18(4), 560-574.

Van Royen, K., Poels, K., Vandebosch, H., & Walrave, M. (2018). Slut-Shaming 2.0. I: Walrave, M., Van Ouytsel, J., Ponnet, K., & Temple, J. R. (Red.), *Sexting - Motives and risk in online sexual self-presentation* (s. 81-98). London: Palgrave Macmillan.

Weiss, K., & Borges, S. (1973). Victimology and Rape: The Case of the Legitimate Victim. *Issues in Criminology* 8(2), 71-115.